RADNIČNÍ ZPRAVODAJ

číslo 11 | listopad 2026

2 O čem se mluví... o akcích na sklonku roku 2026 s ředitelkou Turistického informačního centra Pardubice Miloslavou Christovou

3 Nové zastupitelstvo složí slib 9. listopadu

4 Umělci opět zamířili do pardubických škol

5 Radnice se stala dějištěm natáčení české komedie Blešák

6, 7 Za svobodu a demokracii – přehled listopadových akcí v Pardubicích

Pardubice

O čem se mluví...

... o akcích na sklonku roku 2026 s ředitelkou infocentra Miloslavou Christovou

Konec roku se v Pardubicích ponese ve znamení dvou důležitých témat připomínky svobody a demokracie a adventního programu, který do města přinese vánoční atmosféru. Listopad nabídne koncerty, výstavy, divadlo i setkání s pamětníky, na konci měsíce pak začne oblíbený Advent s vůní perníku.

Co všechno se chystá a na co se mohou Pardubáci těšit? O tom jsme hovořili s ředitelkou Turistického informačního centra Miloslavou Christovou.

Pardubice si každý rok připomínají 17. listopad programem pro veřejnost. Co bude letos jiné a na co byste návštěvníky pozvala především?

Letos jsme chtěli program ještě více propojit s divadelním prostředím. Hlavním bodem bude kromě tradičních akcí Paměti národa Pardubice také komponovaný pořad Svobodně, který se 17. listopadu od 17 hodin uskuteční před Východočeským divadlem. Spojí živou hudbu, četbu literárních textů a příběhy lidí, kteří zažili různé podoby nesvobody. Zazní texty Jana Amose Komenského, Karla Havlíčka Borovského, Václava Havla nebo Tomáše Garrigua Masaryka a také známé písně, například Modlitba pro Martu. Program připravuje město ve spolupráci s divadlem pod vedením herce Jana Vápeníka.

Co dalšího se bude 17. listopadu dít v centru města?

Z náměstí Republiky doporučuji rovnou přejít do pasáže na akce Paměti národa. Hlavní program 17. listopadu začne hned po akci před divadlem v 18 hodin. Významnou novinkou bude Revoluční trolejbus na třídě Míru. Historický trolejbus nabídne instalaci připomínající listopadové události roku 1989 v Pardubicích prostřednictvím dobových materiálů a vzpomínek pamětníků. V Machoňově pasáži připravila Paměť národa také výtvarnou dílnu pro děti a večer koncert kapely Universal Underground. Návštěvníci si budou moci prohlédnout také výstavy Tichá hrdinství a Radostná nejistota.

Po celý listopad budou před divadlem vystaveny také výtvarné práce dětí na téma svobody a demokracie. Večer 17. listopadu pak bude patřit také Divadlu 29, kde se od 19 hodin uskuteční česká premiéra česko-polské inscenace (Re) searching Havel. Ta se zaměřuje na odkaz Václava Havla a jeho význam pro mladou generaci. Po představení bude následovat diskuse o Havlově odkazu a česko-polských kulturních vztazích.

(Pozn. Akce na téma svobody a demokracie se konají po celý listopad a jejich přehled najdete na straně 6 a 7.

Na listopadové připomínky svobody a demokracie naváže adventní program. Kdy letos začne Advent s vůní perníku a co bude jeho hlavním lákadlem?

Advent s vůní perníku začne v sobotu 28. listopadu a potrvá až do 24. prosince. Jeho srdcem bude tradičně Pernštýnské náměstí, kde se můžete těšit na vánoční trhy, občerstvení, hudební vystoupení i program pro děti. Slavnostní rozsvícení vánočního stromu se uskuteční v neděli 29. listopadu a večer zakončí vánoční koncert Romana Vojtka. Advent ale nabídne mnohem víc než jen dění na náměstí propojí několik míst v historickém centru a přinese řadu příležitostí užít si předvánoční Pardubice.

Které pardubické kavárny a podniky se do adventního programu zapojí? A chystají se letos nějaké novinky, které v předchozích ročnících nebyly?

V rámci Adventu s vůní perníku se opět koná i Perníková gastro tour, která je velkým lákadlem. Zapojí se více než 30 pardubických kaváren, cukráren a restaurací, které připraví sladké i slané speciality s perníkovým nádechem. Perník tak návštěvníci ochutnají nejen v tradiční podobě, ale také v dezertech, pokrmech nebo originálních nápojích. Za zmínku stojí i to, že se Perníková gastro tour v letošním roce umístila na 2. místě v prestižní soutěži Velká cena cestovního ruchu. Jedná se o velmi zajímavý koncept turistického produktu, který propojuje místní gastronomii s tradicí pardubického perníku.

Novinkou letošního programu bude v Mázhausu první ročník soutěže v pečení perníku na téma Nejkrásnější perníková chaloupka. Zapojit se mohou profesionálové i šikovní amatéři a hotové práce budou vystaveny od 27. listopadu do 20. prosince. O vítězích rozhodne odborná porota i veřejnost. Po rekonstrukci je otevřena i Zelená brána. Kdo ji nestihl navštívit během léta, může vystoupat na její ochoz během prosince a užít si neopakovatelný výhled na vánočně nasvícené centrum města. Po pauze v minulém roce je zpět i světelná výstava Story of Lights na valech zámku.

Co všechno najdou návštěvníci na valech?

Na valech pardubického zámku se po roční pauze vrátí světelný park Story of Lights, tentokrát s tématem Zázračný svět vynálezů. Návštěvníky provede významnými objevy a osobnostmi pardubické historie od parních strojů a železnice přes aviatiku až po cestu ke hvězdám. Chybět nebude ani létající stroj Jana Kašpara a další motivy spojené s Pardubicemi. Je to příležitost poznat historii města z trochu jiné, hravé a světelné perspektivy.

Návštěvníci světelného parku by neměli vynechat ani návštěvu samotného zámku a jeho akcí, které si pro veřejnost připravil. O adventních víkendech bude na jeho náměstí bohatý adventní program. Doporučit mohu i jejich vánoční prohlídky a voňavé adventní dílny.

Jak bude vypadat adventní program na Pernštýnském náměstí? Co se chystá přímo na náměstí a jaký program nabídnou jiné části města?

Pernštýnské náměstí bude opět srdcem celého adventního dění v Pardubicích. První adventní víkend nabídne hudební vystoupení a rozsvícení stromu, v dalších týdnech se budou o víkendech střídat kapely, zpěváci, dětská představení a další účinkující. Přijde také Mikuláš s čerty a andělem, zazní koledy a rodiny s dětmi se mohou těšit na vánoční mašinku nebo Ježíškovu dílnu. O víkendech ožijí trhy a občerstvení v Automatických mlýnech i na Zámku Pardubice, v Mázhausu bude v pátek, sobotu a neděli čekat na návštěvníky živý čertík a po rekonstrukci znovu otevřená Zelená brána nabídne výhled na svátečně vyzdobené centrum. V jejím předbraní budou navíc připraveny aktivity pro děti s perníkovou tematikou.

Adventní akce lákají také návštěvníky z jiných měst. Co byste jim doporučila, aby si při návštěvě Pardubic nenechali ujít?

Návštěvníkům bych doporučila, aby si na Pardubice udělali dostatek času a užili si jejich adventní atmosféru bez spěchu. Vánoční čas je ideální příležitostí objevit město trochu jinak nasát atmosféru historického centra, nahlédnout do míst, která mají svůj příběh, a nechat se inspirovat místními tradicemi. Vánoční program nabízí velkou spoustu vyžití pro děti. Návštěva města je proto ideální cíl výletu i pro rodiny s dětmi. Než zamíří domů, určitě bych doporučila nějakou specialitu z bohaté nabídky kaváren a restaurací v rámci Perníkové gastro tour, aby ochutnali to, co k Pardubicím patří, a odvezli si s sebou sladkou vzpomínku, která jim připomene, že se k nám stojí za to zase vrátit.

Pardubice

Nově zvolené zastupitelstvo města Pardubic se sejde v pondělí 9. listopadu od 15:00 ve společenském sále radnice na Pernštýnském náměstí. Na programu bude složení slibu, volba primátora, jeho náměstků a členů rady města i ustavení dalších orgánů zastupitelstva. Vzhledem k uzávěrce Radničního zpravodaje se budeme novému složení zastupitelstva města podrobně věnovat v prosincovém vydání našeho periodika.

Cyklostezka propojí Trnovou, Fáblovku a Dubinu

Město připravuje výstavbu nové cyklistické stezky podél severovýchodního obchvatu, která propojí Trnovou, Fáblovku a Dubinu. Trasa dlouhá přibližně 3,5 kilometru naváže na stávající cyklostezky a nabídne bezpečnější spojení mezi jednotlivými částmi města. Rada města schválila vypsání veřejné soutěže na její realizaci. „Podrobnější informace o průběhu soutěže a plánované realizaci stavby bude mít město k dispozici po 3. listopadu, kdy končí lhůta pro podání nabídek."

„Když se severovýchodní obchvat otevřel, velmi rychle jsme viděli jeho přínos. Dopravě v centru i na Hradecké ulici se výrazně ulevilo a právě na takové stavby je třeba dál navazovat. Proto chceme podél obchvatu vybudovat také cyklostezku, která bezpečně propojí Trnovou, Fáblovku a Dubinu. Nejde přitom jen o tři a půl kilometru nové trasy důležité je, že se napojí na stávající stezky a vytvoří další souvislé spojení napříč městem," uvedl primátor Pardubic Jan Nadrchal.

Nejdelší část trasy povede od okružní křižovatky na Dubině přes Spojilský odpad a Haldu až k levobřežní labské stezce. V této části vzniknou dvě nové lávky. Přes Labe stezka využije napojení na již vybudovanou část u nového silničního mostu a bude pokračovat směrem k Hradecké ulici. Další úsek povede až k Poděbradské ulici. „Z pohledu dopravy je podstatné, že vznikne souvislé propojení, které umožní bezpečnější pohyb mezi Dubinou, oblastí kolem Labe, Fáblovkou a Trnovou. Osvětlená stezka bude vedena převážně mimo běžný automobilový provoz a díky šířce čtyř metrů nabídne dostatečný prostor pro její využívání," doplnil náměstek primátora zodpovědný za dopravu Jan Hrabal. Trasa vznikne ve třech etapách. Součástí projektu jsou také nové lávky přes náhony a odpady, veřejné osvětlení a úpravy okolní zeleně. Předpokládaná hodnota zakázky činí 61,6 milionu korun bez DPH. Město počítá s financováním rozloženým do několika let. V rozpočtech na období 2026 až 2028 má na realizaci vyčleněno celkem 85 milionů korun. Výstavba je plánována na 24 měsíců. Přípravu projektu komplikovaly odlišnosti mezi skutečným provedením severovýchodního obchvatu a původní projektovou dokumentací. Obchvat totiž vznikal metodou design and build, při níž zhotovitel zajišťuje projektovou přípravu i samotnou stavbu. Město proto muselo dokumentaci cyklostezky upravit tak, aby odpovídala skutečnému stavu. Podle Jana Hrabala se na úpravách podílelo také Ředitelství silnic a dálnic, kterému náměstek poděkoval za spolupráci.

Na rozdíl od severovýchodního obchvatu se cyklostezka podél jihovýchodního obchvatu připravuje jako součást společné zakázky se silnicí. U severovýchodního obchvatu se silnice a cyklostezka soutěží samostatně.

Vlastníci památek mohou žádat o podporu na jejich obnovu

Město plánuje další ročník Programu regenerace městských památkových rezervací a památkových zón, díky kterému mohou vlastníci kulturních památek získat finanční podporu na jejich opravy. Zájemci o příspěvek pro rok 2027 musí potřebné podklady doručit nejpozději do 9. listopadu 2026.

V letošním roce dochází ke změně v administraci programu. Samotné žádosti o dotaci se budou nově podávat prostřednictvím dotačního portálu Ministerstva kultury. Aby mohlo město připravit podklady pro rozdělení finančních prostředků na rok 2027, potřebuje od vlastníků památkově chráněných objektů předem získat informace o plánovaných opravách.

Součástí podkladů musí být barevná fotodokumentace zachycující současný stav památky, závazné stanovisko příslušného orgánu státní památkové péče a základní údaje o objektu. Vlastníci zároveň uvedou, jaké práce plánují provést a kolik by měla jejich realizace přibližně stát. U větších projektů, jejichž celkové roční náklady dosahují alespoň jednoho milionu korun, je navíc nutné přiložit propočet nákladů vypracovaný projektantem nebo stavební firmou. Dokument musí obsahovat identifikaci zpracovatele a ceny včetně DPH. Veškeré požadované dokumenty je nutné zaslat nejpozději do pondělí 9. listopadu. Podklady lze doručit elektronicky, v případě objemnějších souborů mohou vlastníci využít také službu Úschovna. S dotazy k programu i požadovaným náležitostem se mohou obracet na odbor rozvoje a strategie Magistrátu města Pardubic prostřednictvím e-mailové adresy nikola.jirakova@mmp.cz.

Program regenerace městských památkových rezervací a památkových zón funguje již od roku 1992 a přispívá k zachování historického dědictví českých měst. V Pardubicích se zaměřuje na objekty v městské památkové rezervaci, která byla vyhlášena v roce 1964. Historické jádro města patří k cenným urbanistickým celkům především díky dochovanému propojení středověkého města s pardubickým zámkem. Ten získal svou renesanční podobu v první polovině 16. století za vlády Pernštejnů, kteří původní vodní hrad přestavěli na reprezentativní šlechtické sídlo.

Umělci opět zamířili do pardubických škol

Pardubice už znovu přivádějí umělce a kreativní profesionály přímo do základních škol. Projekt Kreativní učení v Pardubicích letos pokračuje na sedmi školách, kde vzniká dvanáct třídních projektů. Právě nyní umělci společně s pedagogy začínají ve školách pracovat se žáky na letošních projektech, které propojí běžnou školní výuku s tvorbou, pohybem, dramatizací nebo dalšími kreativními metodami.

„Kreativní učení se v různých podobách rozvíjí i v dalších městech a regionech, často pod hlavičkou uměleckých, kulturních nebo inovačních center. Pardubice jsou ale podle našich informací jediným statutárním městem, které tento způsob vzdělávání vzalo za své a od roku 2023 ho systematicky rozvíjí přímo na svých základních školách. Město jako jejich zřizovatel tak propojuje školy, pedagogy a umělce a vytváří podmínky pro dlouhodobou spolupráci. Nejde přitom o další hodiny umění. Umělecké postupy se stávají nástrojem, který dětem pomáhá lépe porozumět tématům z běžných školních předmětů a zároveň je vede k vlastní aktivitě, spolupráci a hledání vlastních řešení," přiblížil náměstek primátora pro školství Jakub Rychtecký.

Kreativní učení zároveň umožňuje, aby zkušenosti získané při spolupráci s umělci postupně využívali také samotní pedagogové ve své další výuce. Projekt tak není jen o jednotlivých třídních projektech, ale také o dlouhodobém hledání nových cest, jak výuku obohatit.

„Jak může taková spolupráce vypadat, ukázaly projekty z předchozích let. Na ZŠ Prodloužená například děti poznávaly lidské tělo prostřednictvím společné tvorby postavy v životní velikosti, do níž postupně doplňovaly kostru člověka a jednotlivé orgány. Starší žáci se věnovali geologii a ekologii a vytvořili časopis o vývoji Země nebo vzdělávací hru pro mladší spolužáky. Letošní projekty přinesou jiná témata i nové způsoby práce. Jejich konkrétní podoba nyní vzniká přímo ve spolupráci umělců, pedagogů a žáků v jednotlivých školách," zpřesnila náměstkyně primátora pro kulturu Jiřina Klčová.

Výsledky letošních projektů budou moci školy i veřejnost vidět během veřejných výstupů, které se uskuteční v prosinci a lednu. Projekt nabídne také další vzdělávání pro všechny, kteří se kreativnímu učení věnují. Do konce roku město plánuje ještě jeden inovativní workshop pro pedagogy, umělce a další zájemce, jehož termín a téma se připravují.

Další školení pro pedagogy a umělce se uskuteční v první polovině února.

Radnice se stala dějištěm natáčení české komedie Blešák

Pardubická historická radnice na Pernštýnském náměstí se v říjnu stala jedním z dějišť natáčení české vztahové komedie Blešák. Filmaři využili kanceláře, chodby i velký sál, které se proměnily v prostředí filmového příběhu. Ve filmu režiséra Miroslava Ondruše se objeví například Klára Issová, Martin Myšička, Veronika Khek Kubařová nebo Jiří Vyorálek. „Jsem rád, že si filmaři pro svůj projekt vybrali také Pardubice a naši historickou radnici. Filmové natáčení je příležitostí ukázat naše město novému publiku a představit prostory, ve kterých pracujeme, novým neotřelým způsobem," říká primátor Pardubic Jan Nadrchal.

Filmový štáb obsadil radnici ve dvou termínech, a to ve středu 7. října a v sobotu 17. října. Prostory kanceláří, chodeb i společenského sálu si ve filmu „zahrají" jako notářská kancelář, kancelář senátora nebo auditorium tiskové konference.

„Při přípravě jsme hledali způsob, jak filmařům vyjít vstříc a současně zachovat běžný provoz úřadu i ochránit historické prostory a jejich vybavení. Natáčení proto pečlivě koordinujeme s produkcí i jednotlivými pracovišti magistrátu," uvádí Jana Fiedlerová, vedoucí oddělení kultury a cestovního ruchu Magistrátu města Pardubic, která projekt za město koordinuje.

Blešák je vztahová komedie produkční společnosti Bio Illusion, která se věnuje partnerským krizím, nevěře, komunikaci i druhým šancím. Pardubice se přitom nestanou pouze kulisou několika scén. Podle plánů tvůrců se zde a v okolí uskuteční většina z celkem 22 natáčecích dnů. Kromě radnice produkce počítá také s dalšími místy ve městě, například s dominantou města Automatickými mlýny.

Město vznik filmu podpořilo také finančně, a to dotací ve výši přibližně 120 tisíc korun z Programu podpory cestovního ruchu, konkrétně z podprogramu zaměřeného na audiovizuální tvorbu. Premiéra filmu je plánována na 29. července 2027.

Pardubice mají v infopanelu před radnicí nový defibrilátor

Magistrát města Pardubic rozšiřuje síť míst s dostupným automatizovaným externím defibrilátorem (AED). Nový přístroj město pořídilo a instalovalo do infopanelu před radnicí na Pernštýnském náměstí. Další defibrilátory na náměstí, které se často stává místem konání kulturních a jiných akcí, a kde dochází k velké koncentraci osob, jsou k dispozici přímo v budově radnice a ve vstupu do budovy Pernštýnské náměstí č. p. 51.

AED pomáhá při náhlé srdeční zástavě, kdy může rychlá pomoc rozhodovat o přežití. Přístroj srozumitelnými hlasovými pokyny vede zachránce při použití a sám vyhodnotí, zda je potřeba podat elektrický výboj.

Přístup k defibrilátoru v infopanelu před radnicí je zabezpečen PIN kódem. Ten uživateli sdělí operátor zdravotnické záchranné služby při volání na linku 155. Mapa dostupných defibrilátorů je rovněž součástí aplikace Záchranka, která může v krizové situaci pomoci najít nejbližší přístroj.

Město pokračuje v krocích, které přispívají k bezpečnějšímu prostředí pro obyvatele i návštěvníky Pardubic. Dostupnost potřebného vybavení a rychlá reakce okolí mohou v případě náhlé srdeční zástavy sehrát zásadní roli při záchraně života.

Nová spolupráce zapojí odsouzené do údržby zeleně i dalších činností

Nové memorandum města s Vězeňskou službou ČR umožní zapojit odsouzené například do údržby areálů a zeleně, úklidových nebo pomocných technických prací. Spolupráce se zaměří také na přípravu odsouzených na návrat do běžného života po propuštění, krizové řízení nebo společné kulturní, sportovní a vzdělávací aktivity. Uzavření memoranda schválila Rada města Pardubic.

„Chceme, aby spolupráce s pardubickou věznicí byla co nejvíce praktická a nezůstala jen na papíře. Zapojit se do ní mohou jednotlivé odbory magistrátu i městské organizace a možností je celá řada. Odsouzení mohou pomáhat například s údržbou areálů a zeleně, úklidovými nebo pomocnými technickými pracemi, ale také s výrobou drobných keramických a textilních výrobků. Prostor vidíme i ve spolupráci při veřejných akcích nebo v krizových situacích. Memorandum tomu dává jasnější rámec a umožní nám konkrétní aktivity domlouvat a rozvíjet podle toho, kde budou dávat smysl a jaké budou aktuální možnosti obou stran," uvedl primátor Pardubic Jan Nadrchal.

Konkrétní projekty a aktivity budou obě strany domlouvat podle aktuálních potřeb a svých kapacitních, organizačních a bezpečnostních možností. Samotné memorandum městu nevytváří povinnost uzavírat další smlouvy a náklady si každá strana ponese samostatně, pokud se předem nedohodnou jinak. Spolupráci budou zástupci města a Vězeňské služby pravidelně vyhodnocovat.

„Za důležité považuji, aby si odsouzení už během výkonu trestu udržovali pracovní návyky, převzali odpovědnost a připravovali se na to, že po propuštění se budou muset znovu sami postavit na vlastní nohy. Právě práce a schopnost pravidelně fungovat jsou pro návrat do běžného života zásadní. Pokud člověk po propuštění nemá práci, bydlení nebo neví, kam se obrátit o pomoc, velmi snadno se může znovu dostat do problémů. Smysl proto vidím i v tom, abychom některé věci dokázali řešit ještě před jeho propuštěním a propojili ho se službami, které mu pomohou začít fungovat samostatně. Není to jen pomoc konkrétnímu člověku, ale také prevence problémů, které se jinak mohou později dotknout celého města," řekl náměstek primátora zodpovědný za rozpočet a sociální politiku Jakub Rychtecký.

Memorandum otevírá prostor i pro další formy spolupráce. Město a věznice mohou koordinovat postup například při mimořádných událostech a krizových situacích a spolupracovat při kulturních, sportovních, vzdělávacích či preventivních aktivitách. Počítá se také se zapojením městských organizací.

DEN BOJE ZA SVOBODU A DEMOKRACII

Pardubice si i letos připomenou 17. listopad a hodnoty svobody a demokracie. Program, který připravuje město ve spolupráci s Východočeským divadlem, Institutem Paměti národa Pardubice, univerzitou a dalšími partnery, nabídne koncerty, výstavy, divadelní představení i diskuse. Hlavní dění se soustředí na úterý 17. listopadu, kdy se lidé mohou těšit na hudební happening před divadlem, koncert v Machoňově pasáži nebo výstavu v dobovém trolejbusu na třídě Míru. Součástí listopadového programu jsou také výtvarné práce dětí a besedy s pamětníky pro žáky devátých tříd.

Před Východočeským divadlem budou po celý listopad k vidění výtvarné práce dětí a mladých lidí z loňské soutěže na téma svoboda a demokracie. Zapojili se do ní žáci ZUŠ Polabiny, ZUŠ Havlíčkova a středisek volného času Alfa a Beta. Výběr prací měla na starosti komise složená z výtvarníků z Krajské knihovny v Pardubicích. Výstava nabízí pestrý pohled mladé generace na různé významy svobody.

Listopadový program Institutu Paměti národa Pardubice začíná fotografickou výstavou Svoboda být sám sebou a také výstavou fotografa Jiřího Pasze věnovanou Barmě (Myanmaru). Připraveny jsou rovněž Koncerty pro hrdiny v Pardubicích a Hradci Králové. V pondělí 16. listopadu přivítá institut Beatrice Landovskou na autorském čtení a besedě. Listopadový program bude pokračovat setkáním Řeči, struny a jiné odbočky s Evou Turnovou a Františkem „Čuňasem" Stárkem - návštěvníky čeká večer plný hudby, historek a svobodných odboček. O divadle, svobodě a listopadu 1989 bude řeč na besedě s dramatikem a režisérem Davidem Drábkem. Listopadový program pak uzavře přednáška Jiřího Andrse o západních gramofonových deskách a kazetovém samizdatu.

Do listopadových oslav se zapojí také Univerzita Pardubice. V pondělí 9. listopadu se v Klubu Áčko uskuteční od 19 hodin bezplatný pub kvíz Masters of Evropa s podtitulem Svobodně do Evropy. Ve čtvrtek 12. listopadu se v aule Arnošta z Pardubic uskuteční slavnostní akademický obřad, v Galerii Univerzity Pardubice bude zahájena výstava Alice Nikitinové Civilní skutečnost a u pamětní desky před univerzitní knihovnou zazní zvonění k výročí listopadu 1989. Večer uzavře slavnostní koncert Komorní filharmonie Pardubice.

Od 16. do 20. listopadu se na Fakultě filozofické koná Týden humanitních věd. Jedním z jeho vrcholů bude přednáška Tomáše Hejduka Moci bezmocných – filosofické inspirace v díle Václava Havla. Univerzita připravuje také další aktivity připomínající listopadové události.

Svobodně před divadlem, v Machoňově pasáži i v Divadle 29

V úterý 17. listopadu od 17 hodin se před Východočeským divadlem uskuteční přibližně hodinový komponovaný program Svobodně. Propojí živou hudbu s četbou textů a připomene české dějiny od předválečného a válečného období přes nástup komunistického režimu a normalizaci až po sametovou revoluci. Dramaturgie vychází z textů Jana Amose Komenského, Karla Havlíčka Borovského, Václava Havla a Tomáše Garrigua Masaryka i z příběhů emigrantů. Hudební část nabídne například písně Modlitba pro Martu, Časy zlý, Cesta může být cíl, Oheň a Hotel Hillary. Program připravuje město ve spolupráci s Východočeským divadlem pod vedením herce Jana Vápeníka. Zazní také česká hymna v podání žesťových nástrojů.

„Sedmnáctý listopad je znovu příležitostí připomenout si, že svoboda a demokracie rozhodně nejsou samozřejmostí. Je důležité si to opakovat každý rok. Letos jsme chtěli připravit program, který nebude jen vzpomínkou na historické události, ale nabídne také prostor k zamyšlení nad tím, co pro nás svoboda znamená dnes. Proto jsme propojili hudbu, literární texty a osobní příběhy, které ukazují, jak důležité je svobodu chránit," říká Petr Dohnal, ředitel Východočeského divadla. „Na program před naším divadlem plynule navážou další akce kolegů z Paměti národa v Machoňově pasáži a premiéra česko-polské inscenace (Re) searching Havel v Divadle 29."

Institut Paměti národa Pardubice připravuje na 17. listopad celodenní program nazvaný Listopadová jízda. Nabídne výstavy Radostná nejistota a Tichá hrdinství, Revoluční trolejbus, výtvarnou dílnu pro děti a večerní koncert kapely Universal Underground v Machoňově pasáži. Za podpory města bude 17. listopadu na třídě Míru přístupná také instalace v dobovém trolejbusu. Představí pohled na sametovou revoluci v Pardubicích a polistopadových dní prostřednictvím dobových materiálů a vzpomínek pamětníků.

„Díky skvělé spolupráci s Dopravním podnikem města Pardubic můžeme letos konečně uskutečnit dlouho plánovaný projekt Revolučního trolejbusu. Instalaci doplní také Listopadoviny, noviny s příběhy osobností, které se podílely na událostech roku 1989 v našem městě," říká ředitelka Institutu Paměti národa Pardubice Andrea Pavlíková. Součástí programu v pasáži bude kromě koncertu také čtení vítězných textů literární soutěže na téma Svoboda a demokracie pro žáky devátých tříd.

Také Památník Zámeček se zapojí do listopadového programu. V úterý 17. listopadu bude otevřen od 10 do 18 hodin a návštěvníkům nabídne připomínku nejen událostí roku 1989, ale také 17. listopadu 1939, kdy nacistický režim uzavřel české vysoké školy a zatýkal studenty i pedagogy. Památník zároveň od října nabízí školám edukační program Můj názor, který žáky od sedmých tříd vede k zamyšlení nad svobodou, demokracií a podobou pomníků svobody prostřednictvím historie, hudby a výtvarné tvorby.

Pardubice · UNIVERZITA PARDUBICE · památník zámeček · paměť národa institut · VÝCHODOČESKÉ DIVADLO PARDUBICE · ALFA Pardubice · SLUŽBY MĚSTA PARDUBIC a.s. · Dopravní podnik města Pardubic a.s.

Večer 17. listopadu bude od 19 hodin v Divadle 29 patřit české premiéře česko-polské inscenace (Re) searching Havel. Projekt se zabývá odkazem Václava Havla a jeho významem pro mladou generaci. Prostřednictvím současného scénického jazyka otevírá témata svobody, manipulace, odpovědnosti a kritického myšlení. Scénický podcast propojuje živou akci, remix Havlových textů, hudbu, multimédia a interaktivní vizuály. Po představení bude následovat diskuse o odkazu Václava Havla a česko-polských kulturních vztazích. Jejími hosty budou bohemista, překladatel, někdejší disident a diplomat Andrzej Jagodziński a ředitel Českého centra ve Varšavě Petr Vlček. Inscenace vznikla v koprodukci Archy – Centra dokumentárního divadla, Komuny Warszawa a Českého centra ve Varšavě.

Studenti připomenou listopadové události

Svůj program na odpoledne 17. listopadu připravují také studenti Univerzity Pardubice. „Fakulta filozofická Univerzity Pardubice uspořádá svíčkový průvod studentů z kampusu univerzity až do prostoru před Východočeským divadlem, kde veřejnosti představí výstavu v pohybu Sametová revoluce na Pardubicku, která byla vytvořena speciálně pro účely oslav výročí 17. listopadu samotnými studenty Ústavu historických věd Filozofické fakulty Univerzity Pardubice," uvedla Dita Homolová z Fakulty filozofické Univerzity Pardubice.

Besedu připravují také například na Gymnáziu Mozartova, kde budou hovořit s pamětníkem listopadových událostí roku 1989 v Pardubicích, bývalým disidentem a pardubickým „vlajkonošem" Jiřím Kubíkem. Na gymnáziu se uskuteční také listopadové workshopy věnované událostem roku 1989 a tomu, co pro nás znamenají svoboda a demokracie.

Besedy pro deváťáky přiblíží historii prostřednictvím osobních příběhů

Město Pardubice a Institut Paměti národa Pardubice pokračují třetím rokem v besedách o moderních dějinách pro žáky devátých tříd. Letos se do programu zapojilo přibližně 900 žáků pardubických základních škol, pro které jsou připraveny čtyři termíny – 19., 20., 25. a 26. listopadu, vždy od 9 hodin v Kulturním domě Hronovická. Besedy stavějí na osobních svědectvích pamětníků, kteří mladým lidem přibližují období nesvobody a události, jež ovlivnily životy celých generací. Právě konkrétní lidské příběhy pomáhají školákům lépe pochopit, co znamenalo žít v době, kdy svoboda nebyla samozřejmostí, a proč má smysl o demokracii pečovat i dnes.

„Když o historii vypráví člověk, který ji sám prožil, získávají dějiny úplně jiný rozměr. Žáci neslyší jen data a události, ale skutečné příběhy lidí, jejich rozhodování, obavy i odvahu. Taková setkání jim pomáhají snáz a silněji pochopit, co znamenala léta nesvobody a jak důležité je svobodu chránit," říká moderátorka besed Šárka Kuchtová.

Na besedy navazuje také v tomto školním roce literární soutěž pro žáky a výtvarná soutěž, do které se zapojují základní umělecké školy.

17. LISTOPAD

VÝCHODOČESKÉ DIVADLO

17:00 Svobodně! V komponovaném programu v rámci celorepublikového projektu Týden svobody vystoupí herečky a herci VČD. Prostřednictvím písní, inspirativních myšlenek i literárních a historických textů se společně ohlédneme za významem svobody v minulosti i dnešním světě. Programem vás provede Jan Vápeník a chybět nebudou ani zajímaví hosté, kteří se k oslavám připojí. Přijďte se zastavit, usmát se, zamyslet a společně si připomenout, jak důležité je žít – i tvořit – svobodně. Program spolupořádá město Pardubice.

INSTITUT PAMĚTI NÁRODA

(MACHOŇOVA PASÁŽ, TŘÍDA MÍRU)

10:00 – 18:00 Tichá hrdinství

Suterén Machoňovy pasáže; Multimediální stálá výstava. Zažijte příběhy pamětníků z padesátých let.

10:00 – 18:00 Doprovodná výstava Radostná nejistota

Suterén Machoňovy pasáže; Jak vypadá cesta ke svobodě a demokracii v jiné části světa? Výstava velkoformátových fotografií dokumentárního fotografa Jiřího Pasze zachycuje společenské proměny a každodenní život v Barmě (Myanmaru). Vznikla ve spolupráci s Amnesty International

15:00 – 18:00 Listopadová jízda

Suterén Machoňovy pasáže; Výtvarná dílna pro děti

15:00 – 19:00 Stánek Paměti národa

tř. Míru, prostor před OC Grand

15:00 – 19:00 Revoluční trolejbus

tř. Míru; Nastupte do historického trolejbusu a objevte tematickou instalaci připomínající události listopadu 1989. Neobvyklé setkání s historií přímo v ulicích Pardubic. Program spolupořádá město Pardubice.

18:00 – 19:30 Koncert Universal Underground

Machoňova pasáž; Hudebně-výtvarný projekt Universal Underground, který představí skladby legendární skupiny The Velvet Underground v podání rockové kapely. Projekt vznikl v roce 2023 a stojí za ním výrazné osobnosti české hudební scény: Jitka Charvátová (zpěv), Tomáš Hradil (kytara, zpěv), Petr Kučera (klávesy) a Jura Hradil (bicí).

PAMÁTNÍK ZÁMEČEK

Expozice otevřena od 10 do 17 hodin, každý návštěvník dostane drobný dárek.

DIVADLO 29

19:00 (Re)searching Havel

Jak dnes vnímá odkaz Václava Havla mladá generace, která nezažila listopad 1989? Česko-polská inscenace otevírá prostřednictvím současného scénického jazyka témata svobody, manipulace, odpovědnosti a kritického myšlení. Formát scénického podcastu propojuje živou akci, remix Havlových textů, hudbu, multimédia a interaktivní vizuály.

UNIVERZITA PARDUBICE

Fakulta filozofická Univerzity Pardubice uspořádá svíčkový průvod studentů z kampusu univerzity až do prostoru před Východočeským divadlem, kde veřejnosti představí výstavu v pohybu Sametová revoluce na Pardubicku, která byla vytvořena speciálně pro účely oslav výročí 17. listopadu samotnými studenty Ústavu historických věd.

V LISTOPADU O DEMOKRACII

INSTITUT PAMĚTI NÁRODA

9. 11. | 18:30 | Radostná nejistota

vernisáž výstavy

Svoboda není samozřejmost. Barma/Myanmar zažila krátké období naděje, které v roce 2021 ukončil vojenský převrat a návrat násilí. Fotografie Jiřího Pasze vznikly v Barmě v roce 2013 pro Amnesty International.

16. 11. | 18:30 | Když máma spala

Autorské čtení s Beatricií Landovskou

Osobní příběh dospívání v Československu 70. let, kde se intimní zkušenost potkává s velkými dějinami.

20. 11. | 18:30 | Řeči, struny a jiné odbočky

Eva Turnová a František Čuňas Stárek

Trochu koncert, trochu beseda, trochu improvizace — a hlavně setkání dvou osobností, které mají co říct i zahrát. Bubeník s kachonem vítán.

23. 11. | 18:30 | O divadle, svobodě a listopadu 1989

Debata s Dabidem Drábkem

Setkání s dramatikem a režisérem nabídne rozhovor o dospívání před rokem 1989, listopadové revoluci, cestě k divadlu i humoru jako způsobu, jak pojmenovat nepříjemné pravdy.

23. 11. | 18:30 | Hudba, která se sháněla pod pultem

Přednáška Jiřího Andrse

Západní gramofonové desky a kazetový samizdat v období normalizace. Jak se poslouchala západní hudba v době, kdy nebyla na pár kliknutí?

Svoboda být sám sebou fotografická výstava

PAMÁTNÍK ZÁMEČEK

Od října v Památníku Zámeček probíhá sezónní edukační program pro žáky od 7. třídy výše. Jeho odrazovým můstkem je právě 17. listopad 1939 a 1989. Účastníci se zamýšlejí nad podobou pomníků svobody z nejrůznějších časových období. Na základě současného dění a svých hodnot vytvářejí vlastní pomník. Pracuje se také s (dobovou) hudbou a pomocí výtvarného umění.

UNIVERZITA PARDUBICE

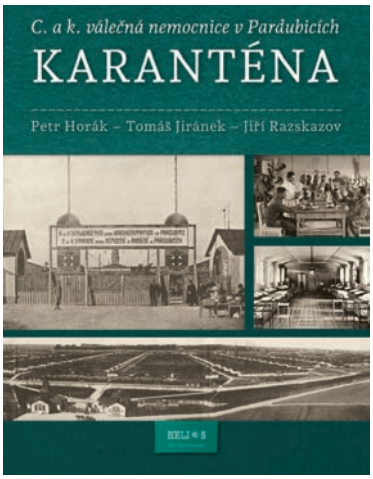
9. 11. Pub kvíz: Svobodně do Evropy
(Klub Áčko)

12. 11. Studenti za svobodu a demokracii

13:00 Slavnostní akademický obřad (aula)
17:30 Vernisáž v Galerii GU: Alice Nikitinová: Civilní skutečnost
18:15 Zvonění k 17. 11. 1989 (u Univerzitní knihovny)
19:00 Koncert Komorní filharmonie Pardubice (aula)

16. – 20. listopadu
Týden humanitních věd

C. a k. válečná nemocnice v Pardubicích – příběh Karantény vyšel knižně

Kniha autorů Petra Horáka, Tomáše Jiránka a Jiřího Razskazova přibližuje pozoruhodný příběh jedné z největších nemocnic v historii Evropy. Vznikla v Pardubicích během první světové války a kromě péče o tisíce raněných vojáků musela řešit také ochranu před šířením infekčních nemocí. K tomu sloužilo osm samostatných izolačních pavilonů. Publikace sleduje osudy areálu od zahájení výstavby v roce 1914 až po jeho proměnu v obytnou čtvrť.

Válečná nemocnice vznikla na ploše 80 hektarů za pouhých šest měsíců a měla kapacitu 10 000 lůžek. Tvořilo ji 365 převážně dřevěných baráků, z nichž 198 sloužilo jako lůžkové objekty.

Druhá část knihy zachycuje poválečné období, kdy se do areálu přestěhoval československý železniční pluk a část baráků postupně převzalo město pro ubytování sociálně slabých obyvatel. Před začátkem druhé světové války zde žilo přibližně 3 600 Pardubáků. Město již tehdy počítalo s postupným odstraňováním zchátralých objektů a výstavbou nových obytných domů.

Závěrečná část publikace se věnuje budování sídliště Dukla v letech 1947 až 1964. Na místě bývalé nemocnice vzniklo 2 705 bytů pro přibližně 12 000 obyvatel, spolu se školami, mateřskými školami a další občanskou vybaveností. Novou tvář této části Pardubic dotvořily také dům kultury, kino Letka a atletický stadion.

Publikace vychází v nakladatelství HELIOS a nabízí bohatý obrazový doprovod včetně řady dosud nezveřejněných fotografií a plánů. Přináší tak svědectví o proměně rozsáhlého areálu, jehož historie je neodmyslitelně spjata s vývojem Pardubic ve 20. století.

Filharmonie zve na hudební návraty i advent u svatého Bartoloměje

Komorní filharmonie Pardubice nabídne v listopadu setkání s výraznými osobnostmi české i zahraniční hudební scény. Hlavní listopadové abonentní koncerty se uskuteční 23. a 25. listopadu od 19 hodin v Sukově síni Domu hudby. Program nazvaný Šťastné návraty propojuje čtyři skladatele, kteří se každý po svém obracejí k hudební minulosti a nacházejí v ní inspiraci pro vlastní tvorbu. V sólové roli se představí německý houslista Niklas Liepe, laureát mezinárodních soutěží včetně Kocianovy houslové soutěže. Orchestr povede Joseph Bastian, šéfdirigent Mnichovských symfoniků. Zazní Serenáda Es dur Richarda Strausse, Koncertantní suita pro housle a orchestr Bohuslava Martinů, skladba Ritorni letošního jubilanta Víta Zouhara a Stravinského suita Pulcinella. Právě poslední jmenované dílo ukazuje, jak může hudba minulých staletí získat v rukou moderního skladatele zcela novou podobu. Před středečním koncertem 25. listopadu se od 18 hodin uskuteční v Malém sále Domu hudby také Introdukce s umělci, na kterou je vstup volný.

S blížícím se adventem se filharmonie přesune také do kostela sv. Bartoloměje. V sobotu 28. listopadu od 19 hodin zde zahájí adventní řadu koncert Dialog horny a varhan v podání hornisty Ondřeje Vrabce a varhanice Michaely Káčerkové. Neobvyklé spojení dvou nástrojů nabídne kontrast jemného, zpěvného tónu lesního rohu s bohatými zvukovými možnostmi varhan. Adventní řada bude pokračovat další tři prosincové soboty koncerty Chrámové varhany, Adventní žestě a Ave Maria.

Významné místo v listopadovém programu zaujímá také tradiční koncert Studenti za svobodu a demokracii, který filharmonie pořádá ve spolupráci s Univerzitou Pardubice. Ve čtvrtek 12. listopadu od 19 hodin vystoupí v Aule Arnošta z Pardubic jeden z předních českých hornistů Radek Baborák. Absolvent pardubické konzervatoře se tak symbolicky vrací do města, kde získával své hudební vzdělání. Koncert připomene výročí Dne boje za svobodu a demokracii.

BEKSA bude hrát za Pardubice s filharmonií a Anetou Langerovou!

A už nyní stojí za pozornost také mimořádná prosincová událost. V sobotu 5. prosince vystoupí v enteria areně Aneta Langerová společně s Komorní filharmonií Pardubice pod taktovkou Stanislava Vavřínka. Třináctý ročník projektu Hrajeme spolu za Pardubice opět propojí hudbu, sport a dobročinnost. Po koncertu bude následovat basketbalové utkání BK KVIS Pardubice. Podrobnosti o programu a prodeji vstupenek najdete na www.kfpar.cz.

Vstupenky na projekt Hrajeme spolu za Pardubice zajišťuje basketbalový klub.

Ondřej Müller, mluvčí filharmonie

Adventní koncert AČR pro Dětský domov Pardubice

Ředitel Krajského vojenského velitelství Pardubice srdečně zve širokou veřejnost na 18. adventní koncert pro dětský domov Pardubice, který se uskuteční 3. prosince od 17.30 v Sukově síni Domu hudby v Pardubicích. O slavnostní předvánoční atmosféru se postarají muzikanti Vojenské hudby Olomouc, kteří nabídnou pestrý program složený ze známých skladeb klasické, muzikálové i filmové tvorby. Chybět nebudou ani oblíbené vánoční koledy a melodie, které neodmyslitelně patří k adventnímu času.

Součástí akce budou také doprovodné aktivity pro děti realizované v rámci projektu Příprava občanů k obraně státu (POKOS). Ještě před začátkem koncertu si pro ně vojáci připraví řadu zábavných úkolů a soutěží, při kterých si děti vyzkouší svou šikovnost i znalosti. Za splnění připravených disciplín obdrží drobnou mikulášskou nadílku.

Vstupné je dobrovolné. Návštěvníci mohou přispět drobným finančním obnosem do kasičky umístěné před vstupem do koncertního sálu. Veškerý výtěžek bude věnován ve prospěch dětí z Dětského domova Pardubice.

Přijďte se na chvíli zastavit v předvánočním shonu, naladit se na adventní atmosféru a současně podpořit dobrou věc.

Tereza Kembická, AČR

Moudrá Síť otevírá bezplatnou Digitální poradnu pro seniory

Posláním neziskové organizace Moudrá Sovička a její digitální platformy Moudrá Síť je propojovat seniory s proškolenými dobrovolníky, kteří jim trpělivě a srozumitelně pomáhají bezpečně ovládat moderní technologie. Organizace působí v mnoha oblastech po celé ČR a má za sebou více než jedenáct let zkušeností v oblasti digitálního vzdělávání starších lidí.

Potřebujete poradit s nastavením Wi-Fi, načítáním QR kódů, instalací WhatsAppu nebo jakoukoliv jinou funkcí chytrého telefonu, tabletu či notebooku? Moudrá Síť ve spolupráci se Střední průmyslovou školou elektrotechnickou a VOŠ Pardubice otevírá Digitální poradnu v Pardubicích. Od 4. listopadu 2026 bude každou středu od 14:00 do 16:00 ve školní knihovně, na adrese Karla IV. 13, připraven dobrovolník pro individuální konzultace. Služba je pro seniory od 60 let zcela ZDARMA.

Na konzultaci je nutné se předem přihlásit: formulářem na www.moudrasit.cz (přes tlačítko „Potřebuji pomoct"), na bezplatné telefonní lince 800 220 044 nebo můžete napsat na emailovou adresu ivana@moudrasit.cz.

Jindřiška Žišková, koordinátorka

Stále se můžete zapojit do soutěže o nejkrásnější perníkovou chaloupku!

Milujete vůni perníku, rádi tvoříte a nechybí vám fantazie? Pak je Pardubická perníkovaná právě pro vás! Předveďte svůj talent a přihlaste do soutěže originální perníkovou chaloupku, která okouzlí porotu i návštěvníky.

Do prvního ročníku soutěže se mohou zapojit profesionální pekaři a cukráři i šikovní amatéři. Každý účastník může přihlásit jednu soutěžní chaloupku. Fantazii se meze nekladou – důležité je, aby byla vytvořena z perníku a zaujala svým nápadem, zpracováním či originalitou. Soutěžní díla se během adventu promění v jedinečnou výstavu ve Výstavním prostoru Mázhaus. Perníkové chaloupky si zde budou moci prohlédnout návštěvníci z Pardubic i širokého okolí a obdivovat nápaditost i řemeslnou zručnost jejich tvůrců. O vítězích rozhodne odborná porota, svůj hlas ale budou mít také návštěvníci, kteří vyberou svého favorita v rámci Ceny veřejnosti. Na nejúspěšnější tvůrce čekají atraktivní ceny a ocenění.

Neváhejte a přihlaste se! Přihlášky přijímáme do 13. listopadu 2026, případně pouze do naplnění výstavní kapacity. Kompletní pravidla soutěže a přihlášku najdete na webu www.pardubice.eu/pernikovana.

Advent s vůní perníku: Pardubice se chystají na Vánoce

Historické centrum plné světel, vánoční trhy, hudba i vůně svařeného vína a perníku. Od 28. listopadu do 24. prosince se Pardubice znovu zahalí do svátečního kabátu. Chybět nebudou oblíbené tradice, koncerty, aktivity pro děti ani letošní novinky.

Trhy na Pernštýnském náměstí

Srdcem pardubického adventu bude tradičně Pernštýnské náměstí s vánočními stánky, občerstvením a atrakcemi. První adventní víkend odstartuje hudebními vystoupeními a v neděli 29. listopadu vyvrcholí slavnostním rozsvícením vánočního stromu. Večer završí vánoční koncert Romana Vojtka.

Adventní program na náměstí bude pokračovat po celý prosinec. Budou se zde střídat kapely, zpěváci, dětská představení i další vystoupení. Chybět nebude ani Mikuláš s čerty a andělem nebo zpívání koled. Rodiny s dětmi se mohou těšit také na vánoční mašinku nebo Ježíškovu dílnu.

Advent také na zámku a v Automatických mlýnech

Pardubický advent ale nekončí na hlavním náměstí. Pardubický zámek nabídne během adventu několik důvodů k návštěvě. Vedle světelného parku na valech bude možné zamířit také přímo do zámeckých interiérů a využít speciální vánoční prohlídky. O adventních víkendech navíc ožije také zámecké nádvoří rozšířeným doprovodným programem.

Na valy se po roční pauze vrátil světelný park, tentokrát s tématem Zázračný svět vynálezů. Výstava Světla vyprávějí návštěvníky provede světem významných objevů – od parních strojů a železnice přes aviatiku až po cestu ke hvězdám. Na trase nebude chybět ani létající stroj Jana Kašpara nebo další motivy spjaté s Pardubicemi.

O adventních víkendech se sváteční nálada přenese také do Automatických mlýnů, kde budou probíhat trhy se stánky s řemeslnými výrobky a občerstvením i další program.

Peklíčko v Mázhausu

Ani letos nebude chybět adventní program ve Výstavním prostoru Mázhaus. Každý pátek, sobotu a neděli během adventu budou na malé i velké návštěvníky v Šatlavě čekat živí čertíci.

Mázhaus se letos zároveň zapojí i do nové soutěže o nejkrásnější perníkovou chaloupku. Soutěžní díla zde budou vystavena od 27. listopadu do 20. prosince.

Adventní Pardubice z výšky

Po rekonstrukci je letos znovu otevřená také Zelená brána. A právě advent nabízí ideální příležitost podívat se na známé centrum trochu jinak. Z ochozu věže se otevírá výhled na Pernštýnské náměstí, střechy historického centra i svátečně nasvícené ulice. V předbraní budou připravené také aktivity pro rodiny s dětmi s tématem perníku. Děti budou moci pomocí magnetických perníčků zdobit perníkovou chaloupku nebo přidat další článek k oblíbenému řetězu přání z papíru.

Perníková gastro tour

K Adventu s vůní perníku patří také oblíbená Perníková gastro tour. Více než 30 pardubických kaváren, cukráren a restaurací připraví sladké i slané speciality s perníkovým nádechem. Návštěvníci tak budou moci během adventu ochutnávat perník nejen v jeho tradiční podobě, ale i jako součást dezertů, pokrmů nebo originálních nápojů.

Advent s vůní perníku propojí i letos Pernštýnské náměstí s dalšími místy v centru a nabídne téměř celý prosinec příležitosti k setkávání, zábavě i společným předvánočním zážitkům.

Novinky a podrobné informace o programu budou pravidelně aktualizovány na www.adventsvuniperniku.cz.

Miloslava Christová,
ředitelka infocentra Pardubice

Den pro dětskou knihu letos v knihovně otevře dveře do kouzelnických škol

Co mají společného soví pošta, kouzelnické hůlky, zatoulané melodie a poplach ve škole jednorožců? Letošní Den pro dětskou knihu v Krajské knihovně v Pardubicích! V sobotu 28. listopadu se knihovna promění ve svět kouzelnických škol, kde se příběhy z dětských knih stanou inspirací pro tvoření, hry a společná dobrodružství.

V tvořivých dílnách se děti pustí do plnění soutěžních úkolů a sbírání razítek. Za jejich splnění získají roční registraci do knihovny zdarma a drobné překvapení. V knihovně si vyrobí čarovnou hůlku, pokojíčky příběhů nebo vlastní soví poštu a vydají se hledat zatoulané noty. Těšit se mohou také na kouzelné LEGO®. Další kreativní zastávka je čeká na Příhrádku, kde si vytvoří tajuplné svitky a s Europe Direct nahlédnou do Leprechaunovy školy kouzel.

„Den pro dětskou knihu pořádáme už po čtrnácté a mám radost, že se z něj stala tradice, při které se potkávají celé rodiny. Chceme dětem ukázat, že knihovna není jen místem, kam si chodí půjčovat knížky, ale také prostorem pro fantazii, objevování a společné zážitky. A pokud si díky našemu programu najdou cestu ke čtení, budeme moc rádi," říká ředitelka Krajské knihovny v Pardubicích Radomíra Kodetová.

Do programu se zapojí také další pardubické kulturní instituce. Dům U Jonáše návštěvníky zavede do světa herbářů, bestiářů a florilegií, Divadlo 29 připraví Poplach ve škole jednorožců a Východočeské muzeum na zámku nabídne Kouzla ukrytá v knihách. Na své si přijdou i milovníci pohádek a divadla. Od 10 hodin čeká návštěvníky pohádka Markéty Havlové O bílém čertovi. V 16 hodin děti z dramatického kroužku knihovny předvedou ukázku z vánočního představení Betlém. Po celý den bude v knihovně otevřený fotokoutek i občerstvovna a chybět nebude ani knihkupectví Kosmas s nabídkou dětských knih.

Od 13 do 19:30 hodin ožije Příhrádek kouzelným adventním jarmarkem, kde si návštěvníci budou moci pořídit lokální dobroty a krásné dárky od místních tvůrců.

Krajská knihovna v Pardubicích se i letos připojí k největší české sbírce vánočních dárků pro děti v nouzi Krabice od bot, kterou pořádá Diakonie Českobratrské církve evangelické. Návštěvníci tak budou moci do knihovny opět přinést dárek pro děti z rodin, které se ocitly v obtížné životní situaci. Vstup na Den pro dětskou knihu i na jednotlivé akce doprovodného programu je zdarma.

Iva Karlovská, Krajská knihovna

divadelní představení
koncerty
akce pro děti
festivaly, slavnosti
tanec, plesy
sport, aktivní vyžití
film, promítání
výstavy, přednášky
ostatní

3.3.–31.12. Grafiky Ivo Křena, Zámek Pardubice - Východočeské muzeum, výstava

21.11.–3.1. Život na sídlišti: Pardubice 1945–2000, Zámek Pardubice - Východočeské muzeum, výstava

24.4.–18.4. Miloš Fic: Pardubické dostihy, Zámek Pardubice - Východočeské muzeum, výstava

13.5.–31.1. Příběhy palných zbraní: Od doutnáku k automatu, Zámek Pardubice - Východočeské muzeum, výstava

15.9.–8.11. Vrstvy času - Venuše, Knihovní centrum u Vokolků , výstava

16.9.–16.11. Pardubické střípky: Tajemství staré ulice, Krajská knihovna v Pardubicích, výstava

17.9.–16.11. Kruhy a linie, Krajská knihovna v Pardubicích , výstava

20.9.–14.2. New Liquidities: Sisters in photography, Gočárova galerie - Dům U Jonáše, výstava

20.9.–14.2. Za obrazem: Od žluté k červené a zase zpět, Gočárova galerie - Dům U Jonáše, výstava

22.9.–17.11. (Ne)známí hrdinové 1. republiky, Výstavní prostor Mázhaus, výstava

7.10.–10.11. Tomáš Predka - Osa zlomu / Axis of fracture, Galerie Univerzity Pardubice, výstava

16.10.–31.12. Pardubicko v pravěku, Zámek Pardubice - Východočeské muzeum, výstava

20.10.–31.1. U Tikvů. Příběh pardubické cukrárny, Zámek Pardubice - Východočeské muzeum, výstava

23.10.–9.11. Výstava fotografií projektu Camice, Zelená brána

24.10.–3.12. Vivien Hamzová: Vystavený pozornosti v pozoruhodném postavení, Divadlo 29, výstava

25.10.–14.3. Eva Yurková: Oáza, Gočárova galerie v Automatických mlýnech, výstava

25.10.–14.3. Jana Middleton: Hra–nic–e / Přes Polní, Gočárova galerie v Automatických mlýnech, výstava

25.10.–14.3. Mezera proměny, Gočárova galerie v Automatických mlýnech, výstava

25.10.–14.3. Zetové, Gočárova galerie v Automatických mlýnech, výstava

28.10.–3.1. Světla vyprávějí: Zázračný svět vynálezů, Zámek Pardubice - valy pardubického zámku, výstava

5.11.–8.11. Cestovatelský festival 2026, Congress Centre Pardubice, výstava

6.11. 15:00 Jonášovy dílny - dílna inspirovaná výstavou New Liquidities: Sisters in Photography, Gočárova galerie - Dům U Jonáše

6.11. 16:30 Petr Kahánek - Grónsko, Congress Centre Pardubice, přednáška

6.11. 16:30 Šebestián Bok - Irán, Irák a Afghánistán, Congress Centre Pardubice, přednáška

6.11. 17:00 Odstíny dámského folku, Doli Klub, koncert

6.11. 17:30 Strašidelná noc, Dům dětí a mládeže Alfa - odloučené pracoviště Delta

6.11. 18:00 80. Folkohraní, Restaurace Rosignano, koncert

6.11. 18:00 Chyťte Chaplina!, Východočeské divadlo - Městské divadlo, divadlo

6.11. 18:15 Bigtrip.cz - Tunisko autem, s dvojčaty a školákem k tomu, Congress Centre Pardubice, přednáška

6.11. 18:15 Veronika Jiříčková - Japonsko na koloběžce, Congress Centre Pardubice, přednáška

6.11. 19:00 Akt - Divadelní spolek Jmelí, Hospůdka U Macka, divadlo

6.11. 19:00 Latino Workshop & Dance Party, Everything

6.11. 19:00 Tanec na konci léta, Divadlo Exil, divadlo

6.11. 20:00 Jan Mazuch a Petr Juchelka - Rwanda, Tanzánie a Zanzibar, Congress Centre Pardubice, přednáška

6.11. 20:00 Tomáš Hanák - Kuba, ráj na zemi?, Congress Centre Pardubice, přednáška

6.11. 20:30 David Koller - Nebudem se bát tour 2026, Music club Žlutý pes, koncert

7.11. 10:00 a 14:00 Dětská prohlídka - Na návštěvě u Pernštejnů, Zámek Pardubice - Východočeské muzeum

7.11. 10:00, 12:00, 14:00, 16:00 Komentovaná prohlídka Automatických mlýnů, Automatické mlýny

7.11. 10:00–14:00 Kurz laické první pomoci pro širokou veřejnost, Univerzita Pardubice - Fakulta zdravotnických studií

7.11. 10:00–17:00 Mint Market Pardubice no. 16, Automatické mlýny

7.11. 10:00 Výsadba keřů v aleji Svobody v Nemošicích, Vodárenská - sraz na začátku aleje Svobody v Nemošicích

7.11. 10:30 Mamky a holky v hudbě, Dům hudby - Sukova síň

7.11. 11:00 Atomová kočička, Východočeské divadlo - Městské divadlo

7.11. 12:45 II. ročník turnaje v hře Modrá laguna, Restaurace Rosignano

7.11. 13:00–17:30 Dílny pro přírodu: Krmítka pro ptáčky, Vzdělávací centrum Sféra

7.11. 13:00 Jakub Greschl - Asijská mozaika, Congress Centre Pardubice - Malý sál, přednáška

7.11. 13:00 Komentovaná prohlídka lapidária, Zámek Pardubice - Východočeské muzeum - sklep Zámku Pardubice

7.11. 13:00 Petr Voldán a jeho host Marek Ždánský - Můj život s gorilami, Congress Centre Pardubice, přednáška

7.11. 14:00 Soutěž SenzaBabča 2026, Kulturní dům Hronovická

7.11. 14:00–17:00 Stezka odvahy s Čerty z Rakouska, Studánecký les - start: Dubina- Lesopark Studánka

7.11. 14:45 Jana Troupová - Kolumbie, Congress Centre Pardubice, přednáška

7.11. 14:45 Roman Zach - Povídání o cestování, Congress Centre Pardubice, přednáška

7.11. 16:30 Jiří Kafka - Uganda - kousek mého srdce, Congress Centre Pardubice, přednáška

7.11. 16:30 Karel Štěpánek - Argentina, Congress Centre Pardubice, přednáška

7.11. 16:30 Svatomartinský lampionový průvod, Pardubice, Doubravice - veřejné hřiště u vodní nádrže

7.11. 16:45 Strašidelná stezka, Sportovní hřiště Nemošice

7.11. 17:00 Když podzemí promluvilo / komponovaný večer, Divadlo Exil

7.11. 17:00 Podzimní koncert duchovní hudby Cantus Amici, Kostel sv. Bartoloměje

7.11. 17:00 Svatý Martin jede 2026 - lampionový průvod, Park na Vinici - začátek průvodu na adrese K Vinici u tenisových kurtů, u mostu pod nemocnicí v 17:00

7.11. 17:30 BK Kvis Pardubice - BK Opava, Sportovní hala Dašická, basketbal

7.11. 18:15 Jedlíci na cestách - Thajsko, Congress Centre Pardubice, přednáška

7.11. 18:15 Lucie a Lukáš Zemanovi - Ostrov Bioko, v království drilů (Rovníková Guinea), Congress Centre Pardubice, přednáška

7.11. 19:00 Děti ráje - halová tour 2026, Enteria Aréna - Velká hala, koncert

7.11. 19:00 Flakey Kilt Tour 2026: Vintage Wine + Foggy Dude + Kalsarikännit, Ponorka, koncert

7.11. 19:00 Hudba Queen & ABBA při svíčkách, Dům hudby - Sukova síň, koncert

7.11. 19:00 Mladý Frankenstein, Východočeské divadlo - Městské divadlo, divadlo

7.11. 20:00 DiskoV, Výstavní, kongresové a kulturní centrum Ideon, koncert

7.11. 20:00 Kateřina Ostrá - Cestuji za Kačku - Malajsie a Indonésie, Congress Centre Pardubice, přednáška

7.11. 20:00 Martinská zábava v Černé za Bory, Hostinec U Kosteleckých

7.11. 20:00 Slávek Král - Hedvábná stezka stopem, Congress Centre Pardubice, přednáška

7.11. 20:00 Trať off the rails #6 w/ Ervin Omsk, bogdan sėkalski, Lénok, Divadlo 29 - Sál divadla, koncert

7.11. 20:30 Renne Dang: trauma party, Music club Žlutý pes, koncert

7.11. 22:00 Dance Party w/ Paul Bulva, Everything, koncert

8.11. 10:00 a 14:00 Dětská prohlídka - Na návštěvě u Pernštejnů, Zámek Pardubice - Východočeské muzeum

8.11. 10:00, 12:00, 14:00, 16:00 Komentovaná prohlídka Automatických mlýnů, Automatické mlýny

8.11. 10:00 Péče o duši v GG - Workshop dramaterapie, Gočárova galerie v Automatických mlýnech

8.11. 13:00 Barbora Strihová - Nahoru a dolů Pacifickou hřebenovkou, Congress Centre Pardubice, přednáška

8.11. 13:00 Petr Voldán a jeho host Jan Rosák, Congress Centre Pardubice, přednáška

8.11. 14:45 Martina Merisi - Španělsko 3x jinak - Camino, Pyreneje a divoký sever, Congress Centre Pardubice, přednáška

8.11. 14:45 Radoslava Matičková - Jordánsko s dětmi, Congress Centre Pardubice, přednáška

8.11. 15:00 Birlibán, Divadlo Exil, divadlo

8.11. 15:00 Pinocchiova dobrodružství, Východočeské divadlo - Malá scéna ve dvoře, divadlo

8.11. 16:00 Lampionový průvod Černou za Bory, Hostinec U Kosteleckých

8.11. 16:00 Strašidelná stezka za tajemstvím lektvaru odvahy, Plavecké centrum Oceán

8.11. 16:30 Eva Schrollová - Sama Oceánií, Congress Centre Pardubice, přednáška

8.11. 16:30 Marek Kovář - Japonsko - země tradic, technologií a bizarností, Congress Centre Pardubice, přednáška

8.11. 18:15 Mojmír Blažejovský - Západ USA, Congress Centre Pardubice, přednáška

8.11. 18:15 Richard Gaspi Gasperotti - Po sopkách s kolem, Congress Centre Pardubice , přednáška

8.11. 18:30 Filmové melodie a Queen 2 s Esferas Kvartetem, Evangelický kostel, koncert

8.11. 19:00 ETC... 50 let - Legenda bigbítu!, Kulturní dům Hronovická, koncert

8.11. 19:00 Fifty, Východočeské divadlo, divadlo

8.11. 20:00 Petr Jan Juračka - Nic z toho jsem fakt neplánoval, Congress Centre Pardubice, výstava

9.11. 17:00–18:00 Dernisáž výstavy fotografií projektu Camice, Zelená brána

9.11. 17:00 Mauglí, Východočeské divadlo, divadlo

9.11. 18:30 Dva prokurátoři, Gočárova galerie v Automatických mlýnech, filmový klub

9.11. 18:30 Radostná nejistota / vernisáž výstavy Jiřího Pasze, Institut Paměti národa

9.11. 19:00 Pirate Swing Band Queen Anniversary Swing Gala 2026, Dům hudby - Sukova síň, koncert

9.11. 19:00 Vrátila se jednou v noci, Divadlo Exil, divadlo

10.11.–30.12. Vánoční prohlídky Zámku Pardubice, Zámek Pardubice - Východočeské muzeum

10.11. 14:00 Skryté krásy Chráněné krajinné oblasti Železné hory, Evangelický kostel, přednáška

10.11. 16:00 Komunikace s klienty s duševním onemocněním v náročních situacích, Centrum pro pečující Pardubického kraje

10.11. 17:00 Café Universitas: V bublině s mememi: jak nám sociální média mění hlavu i svět, Divadlo 29

10.11. 17:00 Komentovaná prohlídka výstavy New Liquidities: Sisters in Photography + projekce filmu, Gočárova galerie - Dům U Jonáše

10.11. 17:00 Na slovíčko s... Michaelou Klevisovou, Dům kultury Dukla, přednáška

10.11. 18:30 Ochutnávka francouzských vín a sýrů, Alliance Francaise de Pardubice

10.11. 19:00 Ach tie naše ženy, Kulturní dům Hronovická, divadlo

10.11. 19:00 Hotel Modrá hvězda, Východočeské divadlo, divadlo

10.11. 19:00 Ladies Night - Dřevorubec, Cinema City, promítání

11.11. 11:11 Svatomartinské víno, před DK Dukla

11.11. 14:00–18:00 Svatomartinský den, Forum Pardubice

11.11. 15:30 Když paměť slábne, Centrum pro pečující Pardubického kraje

11.11. 16:30 Kreativní zpívání, Krajská knihovna v Pardubicích

11.11. 17:00 Habsburkové a Pardubice, Zámek Pardubice - Východočeské muzeum, přednáška

11.11. 17:00 Když píše žena: Válečné romány a cestopisy, Krajská knihovna v Pardubicích, přednáška

11.11. 18:00 Hovory o Pardubicku: Z Pardubic až na Pamír, Reálka Pardubice - Sál Jana Kašpara

11.11. 18:00 Pavel Čadek - Další kafe tour, Putovní pražírna, koncert

11.11. 18:00 SK Slavia Praha Era NBK - KK Igokea, Enteria Aréna, basketbal

11.11. 19:00 Benefiční koncert pro hrdiny, Dům hudby - Malý sál

11.11. 19:00 Svatá noc / Josef a Marie, Divadlo Exil, divadlo

11.11. 20:00 Jiří Smrž a Dobrovod • Člověk krve, Divadlo 29, koncert

12.11.–14.11. Dny AI 2026 ve Sféře, Vzdělávací centrum Sféra

12.11. 13:00–17:45 Konference AI for Edu: Testováno na lidech, Gočárova galerie v Automatických mlýnech

12.11. 17:00 - 19:00 Svatomartinská ochutnávka vín, pořádá MO II a Vinárna Decinka

12.11. 17:15 Ozvěny Balcan Crossover 2026 - film Léto, kdy jsem se naučila létat, Everything

12.11. 17:30 Frederick, Východočeské divadlo, divadlo

12.11. 18:00 Jan Hnízdil - Jak být zdravý v nemocné společnosti, Kulturní dům Hronovická, přednáška

12.11. 18:00 Koncert pro radost, Dům hudby - Malý sál Domu hudby

12.11. 18:30 Káva po francouzsku, Divadlo 29

12.11. 19:00 Dvě dámy v letech míří na sever, Východočeské divadlo - Malá scéna ve dvoře, divadlo

12.11. 19:00 Martin Jirman - Sex, děti a alkohol, Music club Žlutý pes, divadlo

12.11. 19:00 Michal Kudláček - Skryté Benátky a Dan Vertígo, Divadlo Exil, výstava, koncert

12.11. 19:00 Studenti za svobodu a demokracii, Aula Univerzity Pardubice, koncert

12.11. 19:00 U čtyřech bláznivek, Restaurace Blériot, divadlo

12.11. 19:00 Záskok, Doli Klub, divadlo

12.11. 19:30 Ozvěny Balcan Crossover 2026 - film Tudy povede cesta, Everything

13.11. 16:30 a 17:30 Návštěva u malé smrti, Dayt studio

13.11. 18:00 HC Dynamo Pardubice - HC Kometa Brno, Enteria Aréna, hokej

13.11. 18:00 Pitva - loutkové divadlo, Divadlo Exil, divadlo

13.11. 19:00 Bang, Východočeské divadlo - Malá scéna ve dvoře, divadlo

13.11. 19:00 Divadlo Ungelt Edoardo Erba: Pstruzi, Východočeské divadlo, divadlo

13.11. 19:00 Wotaznik + SešLost + Není zač! + Retardos, Ponorka - hudební klub, koncert

13.11. 19:30 Antonio Vivaldi - Four Seasons a Astor Piazolla, Dům hudby - Sukova síň, koncert

13.11. 19:30 RAW + diskuze, Divadlo 29, divadlo

13.11. 20:00 Jan Hrubý a přátelé (host: Ondřej Fencl a Hromosvod), Music club Žlutý pes, koncert

13.11. 20:00 Koncert Trio Grazio, Everything, koncert

13.11. 20:00 Wohnout - Bohémských 30, ABC Klub, koncert

13.11. 21:00 Rooftune: Club Edition, Automatické mlýn, koncert

13.11. 22:00 Československá Party w/ Dj Pepíno, Everything

14.11. Extreme Dog Race Steeplechase, Dostihové závodiště Pardubice

14.11. 8:30–16:00 60. Mezinárodní prodejní výstava minerálů, Ideon Pardubice

14.11. 10:00 a 14:00 Dětská prohlídka - Na návštěvě u Pernštejnů, Zámek Pardubice - Východočeské muzeum

14.11. 10:00, 12:00, 14:00, 16:00 Komentovaná prohlídka Automatických mlýnů, Automatické mlýny

14.11. 15:00 Plechovka, maják a ryba, Divadlo 29, divadlo

14.11. 16:00 Krásný Volant fest 2026, ABC Klub, koncert

14.11. 16:00 Takk Takk, Dayt studio, divadlo

14.11. 17:00 Ozvěny Balcan Crossover 2026 - film Fiume o morte!, Everything

14.11. 17:30 Takk Takk, Dayt studio, divadlo

14.11. 18:00 Jabka, Malaya - centrum jógy, divadlo

14.11. 18:45 G. Bizet: Carmen (Záznam opery), CineStar

14.11. 19:00 10 let BackStage a 1. Holičský ples Pardubice, Congress Centre Pardubice

14.11. 19:00 Dva nahatý chlapi, Kulturní dům Hronovická - Velký sál, divadlo

14.11. 19:00 Kam zmizela královna, Divadlo Exil, divadlo

14.11. 19:00 Rockový večer: Mlejny & Apricot Jam, U Toulavé pípy, koncert

14.11. 19:00 Svatomartinské hody + cimbálová muzika Majeran, St. Patrick - Original Irish Pub, koncert

14.11. 19:00 ZZ Top Revival + Hellraisers, Restaurace Rosignano, koncert

14.11. 19:45 Ozvěny Balcan Crossover 2026 - film Otče náš, Everything

14.11. 20:00 Avokaduo, Divadlo 29, koncert

14.11. 20:00 Cocotte Minute / Post-it, Music club Žlutý pes, koncert

14.11. 21:30 Řezník x Haades x DJ Flux, Ponorka - hudební klub, koncert

14.11. 22:00 Dance party w/ DJ Tajfun, Everything

15.11. BA Sokoli Pardubice - Fat Pipe Florbal Chodov, Sportovní hala Dašická, florbal

15.11. 10:00 a 14:00 Dětská prohlídka - Na návštěvě u Pernštejnů, Zámek Pardubice - Východočeské muzeum

15.11. 10:00, 12:00, 14:00, 16:00 Komentovaná prohlídka Automatických mlýnů, Automatické mlýny

15.11. 13:00 Prohlídka Pernštejnské truhly, Zámek Pardubice - Východočeské muzeum, Výjimečné prohlídky Pernštejnské truhly

15.11. 16:00 Vánoční koncert školního pěveckého sboru Cantores z Gymnázia Dašická, kostel Panny Marie Sedmibolestné (U Kostelíčka)

15.11. 17:00 Po boku Bruna Gröninga, Divadlo Exil, promítání dokumentárního filmu

15.11. 18:00 A je to v pytli!, Dům kultury Dukla, divadlo

15.11. 18:00 A. Dvořák - Rusalka, Východočeské divadlo, divadlo

15.11. 18:00 Úsměv nejen pro Kryštofa: Benefiční večer, Music club Žlutý pes, koncert

16.11. 18:30 Když máma spala / autorské čtení s Beatricí Landovskou, Institut Paměti národa

16.11. 18:30 Kopytem sem, kopytem tam, Gočárova galerie v Automatických mlýnech, filmový klub

16.11. 19:00 Monika Absolonová & Vlastní band, Východočeské divadlo, koncert

16.11. 21:00 Hard Rico - Focus Tour, Music club Žlutý pes, koncert

17.11. BA Sokoli Pardubice - Hdt.cz Florbal Vary Bohemians, Sportovní hala Dašická, florbal

17.11. 10:00–18:00 Listopadová jízda s Pamětí národa, Institut Paměti národa

17.11. 17:00 Svobodně! Svátek svobody a demokracie před VČD, Východočeské divadlo

17.11. 18:00 Svoboda potřebuje hlas / koncert Universal Underground, Machoňova pasáž, koncert

17.11. 19:00 (Re)searching Havel, Divadlo 29 - Sál divadla, divadlo

17.11. 19:00 Normální debil 1, Východočeské divadlo, divadlo

17.11. 20:00 Lord of the Dance 2026, Enteria Aréna - Velká hala

18.11. 9:00 a 15:00 Muzejní akademie: Přednáška Úžasný svět brouků, Zámek Pardubice - Východočeské muzeum

18.11. 15:30 Když paměť slábne, Centrum pro pečující Pardubického kraje

18.11. 16:00–19:00 Wellbeing pro dobrovolníky (region Pardubice a Chrudim), Ekocentrum Paleta

18.11. 17:00 Dánsko, Archa Pardubice - Sbor Církve bratrské, přednáška

18.11. 17:00 Poslední šálek - povídání o smrti, rituálech loučení a otevřený dialog bez tabu, Westie coffee

18.11. 17:00 Poznávací zájezd Egypt 2. část, Reálka Pardubice - Sál Jana Kašpara, promítání

18.11. 17:00 Umění na dvoře Ferdinanda I. a Anny Jagelonské, Zámek Pardubice - Východočeské muzeum, přednáška

18.11. 17:30 Noční běh dvojic, Tělovýchovný areál Univerzity Pardubice

18.11. 18:00 Irsko a jeho vztah k Velké Británii, Evropě a světu ve 20. století, Památník Zámeček Pardubice, přednáška

18.11. 19:00 Desítka Pavla Horvátha, Congress Centre Pardubice, divadlo

18.11. 19:00 Karel Plíhal - recitál, Kulturní dům Hronovická - Velký sál, koncert

18.11. 19:00 Kytice, Východočeské divadlo, divadlo

18.11. 19:00 Petr a Zuzka Juračkovi: Cestování s dětmi, Everything, přednáška

19.11. 15:30 Showference 2026, Congress Centre Pardubice

19.11. 16:00 Výtvarný workshop: (Ne)obyčejná jablka | Paul Cézanne, Knihovní centrum u Vokolků - grafický ateliér

19.11. 16:00 Workshop: Ozdobné balení dárků, Krajská knihovna v Pardubicích

19.11. 18:00 Maroko s dětmi, Zámek Pardubice - Východočeské muzeum, přednáška

19.11. 19:00 Biostory, Kulturní dům Hronovická, divadlo

19.11. 19:00 Bonsai č. 3 a Zenotonin, CrossCafe Original, koncert

19.11. 19:00 Cyril Matějka: Děcké lékařství aneb kdy jet na pohotovost, Aula Univerzity Pardubice, přednáška

19.11. 19:00 Mladý Frankenstein, Východočeské divadlo - Městské divadlo, divadlo

19.11. 19:00 Taneční představení Scáling, Gočárova galerie v Automatických mlýnech

19.11. 20:00 Veřejný prostor Františka Skály, Divadlo 29, promítání

20.11. 9:30 Taneční workshop Climbing in, Gočárova galerie v Automatických mlýnech

20.11. 15:00 Jonášovy dílny - sbírka obrázkových pořekadel, Gočárova galerie - Dům U Jonáše

20.11. 15:30 Deskové a jiné hry, Archa Pardubice - Sbor Církve bratrské

20.11. 18:00 81. Folkohraní, Restaurace Rosignano, koncert

20.11. 18:00 Concertino, Dům hudby - Malý sál, koncert

20.11. 18:30 Řeči, struny a jiné odbočky / Eva Turnová a František Čuňas Stárek, Institut Paměti národa, přednáška

20.11. 19:00 Buď fit, Doli Klub, koncert

20.11. 19:00 Matěj Plšek Alien Tour 2026, Music club Žlutý pes, koncert

20.11. 19:00 Mladý Frankenstein, Východočeské divadlo - Městské divadlo, divadlo

20.11. 19:00 Paleťáci: Impro á la Tarantino, Divadlo Exil, divadlo

20.11. 20:00 Submarine under fire! - Residual Waste Sound System, Ponorka - hudební klub, koncert

20.11. 22:00 Dance Party w/ Paul Bulva, Everything, koncert

21.11.–14.2. Výstava Réalité/Atelier, GAMPA - Galerie města Pardubic

21.11. 9:00–17:00 Hrajcon 2026 - Pardubický festival deskových her, Dům techniky, Deskové hry pro malé i velké

21.11. 10:00 Dětská prohlídka - Na návštěvě u Pernštejnů, Zámek Pardubice - Východočeské muzeum

21.11. 10:00, 12:00, 14:00, 16:00 Komentovaná prohlídka Automatických mlýnů, Automatické mlýny

21.11. 10:00–20:00 Vernisáž výstavy Réalité/Atelier, GAMPA - Galerie města Pardubic

21.11. 12:45 III. ročník turnaje ve hře Carcassonne, Restaurace Rosignano

21.11. 14:00 Dětská prohlídka - Na návštěvě u Pernštejnů, Zámek Pardubice - Východočeské muzeum

21.11. 14:00 Komentovaná prohlídka výstavy Život na sídlišti: Pardubice 1945 - 2000, Zámek Pardubice - Východočeské muzeum

21.11. 17:30 BK Kvis Pardubice - BK Gapa Hradec Králové, Sportovní hala Dašická, basketbal

21.11. 18:00 Ples absolventů SPŠCH - 80. výročí založení školy, Congress Centre Pardubice

21.11. 18:00 Postřižiny, Východočeské divadlo, divadlo

21.11. 19:00 Výroční koncert Marien 2026, Výstavní, kongresové a kulturní centrum Ideon, koncert

21.11. 19:00 Špičková kultura + Mid-Limit, Ponorka - hudební klub, koncert

21.11. 20:00 Hentai Corporation - Shirimming Tour, Music club Žlutý pes, koncert

21.11. 20:00 Sexy Mafia - 80s Ladies Night, Music Bar Patapuf, koncert

21.11. 21:00 Supreme Raves: Forbidden Fruit Tour, Everything, koncert

22.11. 9:00–17:00 Hrajcon 2026 - Pardubický festival deskových her, Dům techniky, Deskové hry pro malé i velké

22.11. 10:00 s 14:00 Dětská prohlídka - Na návštěvě u Pernštejnů, Zámek Pardubice - Východočeské muzeum

22.11. 10:00, 12:00, 14:00, 16:00 Komentovaná prohlídka Automatických mlýnů, Automatické mlýny

22.11. 13:00 FK Pardubice - FC Zbrojovka Brno, Stadion Arnošta Košťála, fotbal

22.11. 14:00 Stezka za sv. Martinem, Mateřská škola Zvoneček Pardubice - Polabiny

22.11. 14:00 Taneční odpolední čaje se skupinou KV Band, Kulturní dům Hronovická - Velký sál

22.11. 17:00 HC Dynamo Pardubice - HC Sparta Praha, Enteria Aréna, hokej

22.11. 19:00 Humr, Divadlo Exil, divadlo

22.11. 19:00 Ondřej Havelka a jeho Melody makers - Nejkrasší kusy saisóny, Východočeské divadlo, koncert

23.11. 17:00 Kuchařský workshop - Francie, Kitchenery

23.11. 17:00 Medvídek Mojko, Divadlo Exil, divadlo

23.11. 18:00 Adventní pardubická vědomostní výzva, Restaurace Na Palubě

23.11. 18:00 Než vyrosteš, Východočeské divadlo, divadlo

23.11. 18:30 David Drábek: O divadle, svobodě a listopadu 1989, Institut Paměti národa, přednáška

23.11. 19:00 Šťastné návraty, Dům hudby - Sukova síň, koncert

24.11. 16:00 Jak pečovat s lehkostí, Centrum pro pečující Pardubického kraje, přednáška

24.11. 16:00 Tvorba adventního věnce, Knihovní centrum u Vokolků - grafický ateliér

24.11. 17:00 Dijon, město vévodů, vína a umění, Gočárova galerie v Automatických mlýnech, přednáška

24.11. 17:00 Kurz kaligrafie pro začátečníky, Hotel Trim

24.11. 17:00 Přednáška vizážistky a stylistky Dany Beranové, Knihovna městského obvodu Pardubice III

24.11. 17:00 Zážitkový seminář - Agrese je ok, Rodinné centrum Kulihrášek, přednáška

24.11. 18:00 Dorian, Východočeské divadlo - Malá scéna ve dvoře, divadlo

24.11. 18:00 HC Dynamo Pardubice - HC Vítkovice Ridera, Enteria Aréna - Velká hala, hokej

24.11. 18:00 OnkoThing - setkání nejen onkologicky nemocných, Everything

24.11. 18:30 Ať žena v církvi promluví, Základní škola a Praktická škola Svítání, přednáška

24.11. 19:00 Dámská jízda - Něco jako rodina, CineStar - Sál č. 2, promítání

24.11. 19:00 Královský balet: Manon, Cinema City, promítání

24.11. 19:00 Postřižiny, Východočeské divadlo, divadlo

25.11. 10:30 Dijon, město vévodů, vína a umění, Gočárova galerie v Automatických mlýnech, přednáška

25.11. 14:00 Studánky: Moderní architektura ve východních Čechách, Seniorcentrum, přednáška

25.11. 15:00 Muzejní akademie: Přednáška Petr Čornej - Jak historik píše biografie významné osobnosti, Zámek Pardubice, přednáška

25.11. 15:30 Když paměť slábne, Centrum pro pečující Pardubického kraje

25.11. 17:00 Habsburská dynastická politika. Svazky mezi rakouskými a španělskými Habsburky, Zámek Pardubice, přednáška

25.11. 17:00 Když píše žena: Detektivní příběhy, romány ze současnosti a humor, Krajská knihovna v Pardubicích

25.11. 17:30 Postřižiny, Východočeské divadlo, divadlo

25.11. 18:00 Dorian, Východočeské divadlo - Malá scéna ve dvoře, divadlo

25.11. 18:00 Hovory o Pardubicku: Most pod mostem, Reálka Pardubice - Sál Jana Kašpara

25.11. 18:30 Přednáška o Normandii, Alliance Francaise de Pardubice

25.11. 19:00 Šťastné návraty, Dům hudby - Sukova síň, koncert

25.11. 20:00 Svojost - autorské čtení Kačky Pokorné, Everything

26.11. 9:30 a 17:00 Za výtvarným uměním do knihovny: Vincent van Gogh, Krajská knihovna v Pardubicích - univerzální sál

26.11. 10:00 Tanec v rodném domě, Východočeské divadlo - Městské divadlo, divadlo

26.11. 18:00 Bláznivé nůžky, Východočeské divadlo - Městské divadlo, divadlo

26.11. 18:00 Bosna a Hercegovina, Zámek Pardubice - Východočeské muzeum, přednáška

26.11. 18:00 Hudební hospoda, Doli Klub, koncert

26.11. 18:00 Jiří Šlupka Svěrák & Nejenblues, Východočeské divadlo Pardubice - Malá scéna ve dvoře, koncert

26.11. 18:00 No Strings Orchestra, Dům hudby - Sukova síň, koncert

26.11. 19:00 Barocco sempre giovane & Ivo Kahánek - klavír, Markéta Čepická - housle a Wihanovo kvarteto, Hudební sál Radnice, koncert

26.11. 19:00 MUDr. Tomáš Šebek: Strach a jeho zvládání, Aula Univerzity Pardubice, přednáška

26.11. 19:00 Tublatanka, Výstavní, kongresové a kulturní centrum Ideon, koncert

26.11. 20:00 Karaoke/ Open Mic Night, Everything, koncert

26.11. 20:00 Na stojáka - Jiří Jakima, Iva Pazderková a Lukáš Pavlásek, Music club Žlutý pes

26.11. 20:00 Číro na důchod (Vladimír Václavek, Jana Vébrová, Petr Tichý), Divadlo 29 - Sál divadla, koncert

27.11.–20.12. Pardubická perníkovaná, Výstavní prostor Mázhaus, výstava

27.11. 15:00–17:00 Zrození z hlíny: Dvoufázový workshop raku keramiky, Knihovní centrum u Vokolků - ateliér na Příhrádku

27.11. 18:00 Ozvěny Balcan Crossover 2026 - film Pavilon, sál Gočárovy galerie v Automatických mlýnech

27.11. 19:00 Hudba Ludovico Einaudi, Klavírní recitál se smyčcovým kvartetem, Dům hudby - Sukova síň, koncert

27.11. 19:00 P. Quilter / V závěji, Východočeské divadlo, divadlo

27.11. 19:00 Kosmologie v éře Webova teleskopu, Hvězdárna barona Artura Krause - Gorkého 2658, Pardubice, přednáška

27.11. 19:00 Vánoční galakoncert Kateřiny Brožové, Dům kultury Dukla, koncert

27.11. 20:00 Vypsaná fixa: Ideál tour 2026, ABC Klub, koncert

27.11. 21:00 Dorian + Lboy + MC Kennny, Music club Žlutý pes, koncert

27.11. 22:00 Retro Party w/ DJ Pepíno, Everything, taneční party

28.11. 9:00–17:35 Předmikulášské vlaky z Pardubic do Praskačky do Musea bednářství, Praskačka, Pardubice - železniční nádraží, Museum Rosice nad Labem, Pardubice-centrum

28.11. 10:00–17:00 Den pro dětskou knihu: Herbář, bestiář a florilegium, Gočárova galerie - ateliér v domě U Jonáše

28.11. 10:00–17:00 Den pro dětskou knihu: Svět kouzelnických škol, Krajská knihovna

28.11. 10:00 Dětská prohlídka - Na návštěvě u Pernštejnů, Zámek Pardubice - Východočeské muzeum

28.11. 10:00–21:00 Gulášobraní & zabijačka - 4. ročník, centrální park Dubina

28.11. 10:00, 12:00, 14:00, 16:00 Komentovaná prohlídka Automatických mlýnů, Automatické mlýny

28.11. 10:00–17:00 Kouzla ukrytá v knihách - Den pro dětskou knihu, Zámek Pardubice - Východočeské muzeum

28.11. 11:00–20:00 Adventní trhy v Automatických mlýnech, Automatické mlýny

28.11. 13:00 a 15:00 Mechové obrazy, Vzdělávací centrum Sféra

28.11. 14:00 Dětská prohlídka - Na návštěvě u Pernštejnů, Zámek Pardubice - Východočeské muzeum

28.11. 17:00 Eliška Vidomus: Jak se stal Matěj trolejbusem, Divadlo 29

28.11. 17:00 Rozsvícení vánočního stromu na Dubině, Základní škola Pardubice - Dubina - centrální park Dubina

28.11. 18:00 ALICE Amazing Circus Show, Výstavní, kongresové a kulturní centrum Ideon

28.11. 18:00 Kytice, Východočeské divadlo, divadlo

28.11. 18:00 Ozvěny Balcan Crossover 2026 - film Koke, Gočárova galerie v Automatických mlýnech

28.11. 19:00 Dialog horny a varhan, Kostel sv. Bartoloměje, koncert

28.11. 19:00 Martin Hranáč Crazy Show, Kulturní dům Hronovická

28.11. 19:00 Michal Prokop & Framus Five - turné k 80. narozeninám, Dům hudby - Sukova síň, koncert

28.11. 19:00 Na ostrově - scénické čtení, Divadlo Exil

28.11. 19:00 Parťáci - country bál, Doli Klub, koncert

28.11. 19:00–23:30 Tak určitě, Restaurace Rosignano, koncert

28.11. 20:00 Symphonic metal mini-tour Rosa Nocturna * Sinners Moon * Symmerya, Ponorka - hudební klub, koncert

28.11. 20:00 Vypsaná fixa: Ideál tour 2026, ABC Klub, koncert

28.11. 22:00 Dance Party w/ DJ Morrison, Everything, taneční party

29.11. 10:00 Dětská prohlídka - Na návštěvě u Pernštejnů, Zámek Pardubice - Východočeské muzeum

29.11. 10:00, 12:00, 14:00, 16:00 Komentovaná prohlídka Automatických mlýnů, Automatické mlýny

29.11. 10:00 Péče o duši v GG - Workshop tanečně-pohybové terapie, Gočárova galerie v Automatických mlýnech

29.11. 10:00 Tvorba adventního věnce, Knihovní centrum u Vokolků - grafický ateliér

29.11. 10:00–17:00 Voňavé adventní dílny, Zámek Pardubice - Východočeské muzeum

29.11. 10:00–12:00 Workshop: Modrotisk, Knihovní centrum u Vokolků - sýpka na Příhrádku

29.11. 11:00–19:00 Adventní trhy v Automatických mlýnech, Automatické mlýny

29.11. 11:00 Hejblata, Východočeské divadlo, divadlo

29.11. 14:00 Dětská prohlídka - Na návštěvě u Pernštejnů, Zámek Pardubice - Východočeské muzeum

29.11. 14:00–16:00 Workshop: Modrotisk, Knihovní centrum u Vokolků - sýpka na Příhrádku

29.11. 15:00 Pohádky kouzelné babičky (studio Laik), Východočeské divadlo - Malá scéna ve dvoře, divadlo

29.11. 15:00–17:00 Zrození z hlíny: Dvoufázový workshop raku keramiky II., Knihovní centrum u Vokolků - ateliér na Příhrádku

29.11. 15:30 Hejblata, Východočeské divadlo, divadlo

29.11. 16:00 Rozsvícení vánočního stromu na Dukle, náměstí Dukelských hrdinů

29.11. 16:00 Čaroděj ze země Oz - Muzikál na ledě pro celou rodinu, Enteria Aréna

29.11. 17:00 Rozsvícení vánočního stromu - Advent s vůní perníku 2026, Pernštýnské náměstí

29.11. 19:00 Michal Prokop & Framus Five - turné k 80. narozeninám, Dům hudby - Sukova síň, koncert

30.11. 16:30 Promítáme: Arnošt Lustig - devět životů, Reálka Pardubice - Sál Jana Kašpara, promítání

30.11. 18:00 Koncert učitelů, ZUŠ Pardubice Havlíčkova

30.11. 18:30 Minotaur, Gočárova galerie v Automatických mlýnech, filmový klub

30.11. 18:30 Západní gramofonové desky a kazetový samizdat v období normalizace / přednáška Jiřího Andrse, Institut Paměti národa, přednáška

30.11. 19:00 Offcity architekti: Náměstí a voda / Ing. arch. Peter Lényi, Divadlo 29, přednáška

30.11. 19:00 Příběhy obyčejného šílenství, Divadlo Exil, divadlo

1.12. 17:00 Adventní koncert dechového oddělení, Dům hudby - Malý sál

1.12. 17:00 Café Universitas: Od molekulárních změn k včasné diagnostice rakoviny, Divadlo 29 - Klub 29 - malá scéna Divadla 29, přednáška

1.12. 18:00 Mauglí, Východočeské divadlo, divadlo

1.12. 19:00 Bang, Východočeské divadlo - Malá scéna ve dvoře, divadlo

1.12. 19:00 Vocalyx - Kouzlo Vánoc, Dům hudby - Sukova síň, koncert

2.12. 9:00 a 15:00 Muzejní akademie: Přednáška Hračky Víta Gruse, Zámek Pardubice - Východočeské muzeum

2.12. 13:00–17:00 Tvořivá dílna pro děti - výroba vánočního stromečku z papíru, Knihovna městského obvodu Pardubice II

2.12. 17:00 Izrael - putování Svatou zemí, Archa Pardubice - Sbor Církve bratrské, přednáška

2.12. 17:00 Mikulášský koncert klávesového oddělení, Základní umělecká škola Havlíčkova

2.12. 17:00 Petr Tomeček / Advent 2026, Evangelický kostel, koncert

2.12. 17:00 Řecký ostrov Rhodos, Reálka Pardubice - Sál Jana Kašpara, promítání

2.12. 19:00 Halina Pawlowská - Manuál zralé ženy, Kulturní dům Hronovická, divadlo

2.12. 19:00 Mladý Frankenstein, Východočeské divadlo, divadlo

2.12. 19:00 Petr Tomeček / Advent 2026, Evangelický kostel, koncert

2.12. 19:00 Simona - Tichá noc (vánoční stand-up speciál), Výstavní, kongresové a kulturní centrum Ideon

3.12. 17:00 Adventní koncert smyčcového oddělení, Základní umělecká škola Havlíčkova

3.12. 17:00 Postřižiny, Východočeské divadlo, divadlo

3.12. 17:00 Speed dating - Šťastná setkání, Angidorty

3.12. 17:30 Vojenská hudba Olomouc: Adventní koncert s Ježíškovskou nadílkou, Dům hudby - Sukova síň, koncert

3.12. 18:00 Dorian, Východočeské divadlo Pardubice - Malá scéna ve dvoře, divadlo

3.12. 18:00 Češka Číňankou, Zámek Pardubice - Východočeské muzeum, přednáška

3.12. 19:00 Dobytí Severního pólu - Dvořákovo ukecané divadlo, Doli Klub, divadlo

3.12. 19:00 Švanci Show - Já su já, Kulturní dům Hronovická, divadlo

4.12. 18:00 FK Pardubice - SK Slavia Praha, Stadion Arnošta Košťála, fotbal

4.12. 18:00 HC Dynamo Pardubice - HC Olomouc, Enteria Aréna - Velká hala, hokej

4.12. 18:00 Shimmi CZ Yolo Tour, Music club Žlutý pes, koncert

4.12. 19:00 Folk Stones + Jana P.S., Doli Klub, koncert

4.12. 20:00 Pokáč - Ignor Tour 2026, ABC Klub, koncert

4.12. 20:00 Schodiště *Schlager-big-beat*, Ponorka - hudební klub, koncert

Více informací na www.pardubice.eu, telefon 775 068 390.

Pardubice

Hrdinové známých i méně známých jmen

Příběhy z minulého století: Ředitelující herec Petr Dohnal

Principálem Východočeského divadla je sedmadvacet let

Poprvé se na prknech tohoto divadla ocitl ve třinácti letech ve hře Richard III. Williama Shakespeara a byla z toho láska na celý život. Navštěvoval dramatický kroužek v Lidové škole umění v Pardubicích-Polabinách a přál si herectví studovat. Bohužel v tom roce neotevírali činoherní obor na pražské konzervatoři, a proto musel nastoupit na Střední odborné učiliště chemické v Opatovicích.

Herecký sen se mu splnil až po maturitě, když byl přijat na pražskou DAMU. „Byla to taková šlechtická škola, měli jsme šerm, judo, hru na klavír a na kytaru, ale měli jsme i marxismus-leninismus," vzpomíná Petr Dohnal. V rámci školy tehdy fungovalo divadelní studio DISK. „V Disku ale i na fakultě se mohlo i v té době pracovat celkem svobodně, dělala se tam představení, která se jinde dělat nemohla." První angažmá dostal Petr Dohnal ve Státním divadle v Brně, po dvou sezónách přešel do Olomouce a v roce 1987 získal už stálé angažmá v rodných Pardubicích, kde působila i jeho budoucí žena Jindra Janoušková.

Do divadla přišli estébáci, ať se do ničeho nepouštíme

O událostech 17. listopadu 1989 se Petr Dohnal dozvěděl s dvoudenním zpožděním, když se přes Prahu vracel z pobytu na Slapech. „K zásahu na Národní třídě došlo v pátek, my jsme první protesty v divadle začali organizovat v pondělí. Přišli za námi lidi od StB a přesvědčovali nás, ať se do ničeho nepouštíme a nic neděláme. A to byl ten poslední impuls k tomu, abychom něco začali dělat," vzpomíná Petr Dohnal. Dění se přesunulo na schody před divadlo, začali přicházet i lidé z disentu a spontánně vzniklo Občanské fórum. „Všichni jsme chtěli nějakou změnu, ale nevěděli jsme přesně jakou. Chtěli jsme svobodu, chtěli jsme cestovat, ale nikdo nevěděl jak. Bylo to zajímavé období, kdy se hodně diskutovalo."

Ředitelem původně na přechodnou dobu

Petr Dohnal se stal ředitelem Východočeského divadla v Pardubicích v roce 1999, divadlo bylo tehdy v dluzích a po náročné rekonstrukci. Městská rada ho požádala o dočasné vedení, Petr Dohnal přijal, ale nikdy nepřestal hrát. „Aktivně hrát znamená vidět problémy divadla zblízka," vysvětluje ředitel a herec Východočeského divadla v Pardubicích. Účinkoval například v hrách Revizor, Pane ministře, Mezi nebem a zemí, Bláznivé nůžky, Frederick, Hotel Modrá hvězda a v tuto chvíli zkouší roli v Našich furiantech. Hrál i v několika filmech a televizních inscenacích, založil vlastní dabingové studio a za svůj přínos městu byl v roce 2016 ceněn Medailí města Pardubic.

Divadlo musí stát na straně pravdy, morálky a čistoty

Dokumentaristům Paměti národa vysvětloval, jakou roli má divadlo v kritických dobách společenských a politických změn. „Třicet let od revoluce není možné se vyhnout politice a vnímám ji velmi citlivě, ač nejsem v žádné politické straně. Vyhýbám se tomu, abych divadlo nakláněl na jednu, nebo druhou stranu. Nechci, aby ředitelské místo bylo politickou funkcí. Do divadla jsou zváni všichni. Ale divadlo musí stát na straně morálky, pravdy a čistoty. Mladí lidé by se neměli nechat opít rohlíkem a měli by přemýšlet. Chodit k volbám, vyslechnout názor druhého, ale nebát se říci ten svůj. V duchu Masarykova hesla ‚nebát se a nekrást'. Ať posunou tuto zemi dál, než jsme to dokázali my."

Petr Dohnal oslaví 20.listopadu 66 let. Přejeme mu pevné zdraví, dobré lidi kolem a další úspěšné divadelní sezóny.

Celý rozhovor s Petrem Dohnalem je dostupný na https://www.pametnaroda.cz/cs/dohnal-petr-1960

Šárka Kuchtová, Institut Pam. národa

Andělčin charitativní jarmark pomůže nemocným dětem už podeváté

Rok příprav a výrobky, které pomáhají. Andělčin charitativní jarmark se uskuteční v neděli 29. listopadu v hudebním sále pardubické radnice. Výtěžek tradičně poputuje Nadačnímu fondu Šance onkoláčkům.

O první adventní neděli se pardubická radnice opět promění v místo, kde se předvánoční atmosféra spojuje s pomocí vážně nemocným dětem. Andělčin charitativní jarmark připravuje od roku 2018 tým Andělka pomáhá a za tu dobu se podařilo pro Nadační fond Šance onkoláčkům vybrat celkem 3 211 752 korun. Významnou součástí úspěchu jsou návštěvníci, kteří si přicházejí vybrat vánoční dárky, udělat radost sobě nebo svým blízkým a zároveň podpořit děti a jejich rodiny v náročné životní situaci. Výtěžek tvoří nejen prodej vlastnoručně vyráběných dekorací a dárků, ale také příjmy z jarmarečního bistra a kavárny U Andělky. Veškeré peníze pořadatelky po skončení akce odesílají na transparentní účet nadačního fondu.

Kdo si chce některé z výrobků zajistit ještě před samotným jarmarkem, může využít také online rezervace. Ty budou na webových stránkách pořadatelek otevřené od 14. do 22. listopadu. Rezervované výrobky bude možné vyzvednout v sobotu 28. listopadu od 10 do 16 hodin v budově pardubické radnice.

Aktuální informace o nabídce výrobků a rezervacích zveřejňuje tým Andělka pomáhá na svých stejnojmenných stránkách a facebookovém profilu. Těšíme se na vás!

Alena Bukačová, Andělka pomáhá

Diskuzní fórum

Je křižovatka Dašické a Drážky bezpečná?

Televize CNN Prima nedávno odvysílala reportáž, která podle mého názoru zbytečně straší lidi a kvůli snaze o sledovanost zbytečně poškozuje město. Redaktor emotivně z místa popisoval, jak jsou v křižovatce nepřehledné odbočovací pruhy a že si prý řidiči pletou vodorovné značení s dopravními značkami a se semafory. Dokládal to nedávnou dopravní nehodou policejního auta, kterou nezapomněli komentovat i někteří zastupitelé města.

Po křižovatce osobně jezdím skoro denně (bydlím nedaleko) a s takovou reportáží nesouhlasím. Jsem rád, že na sociálních sítích sdíleli můj názor prakticky všichni diskutující až na několik výjimek.

Platí zde běžná základní pravidla zákona č. 361/2000 Sb., o silničním provozu, přednost mají vždy semafory a teprve po nich (pokud jsou vypnuté) stálé svislé dopravní značky doplněné vodorovným značením. Při nedávné stavební úpravě se podařilo podle moderních norem zlepšit ochranu chodců a cyklistů, a pokud při průjezdu nespěcháme, tak není důvod k obavám. Celkový stav určitě zlepší i postupná výstavba obchvatů (ten jihovýchodní začne ještě letos), která podle průzkumů odvede tranzitní dopravu z centra našeho města pryč a tuto křižovatku dopravně zklidní.

Martin Kolovratník, zastupitel města (ANO 2011)

Křížovka o ceny

Křížovky roku 2026 se vztahují k tématu Hrdinové známých i méně známých jmen.

Popravy na Zámečku za Heydrichiády 1942

Adolf Hraba

* 1. dubna 1901, Strpí (okres Strakonice) - † 25. prosince 1942, Osvětim

Správce rybničního **(TAJENKA)** v Bohdanči Adolf Hraba se do odbojové činnosti zapojil prostřednictvím majora Franjo Aubrechta z Obrany národa, kterého kontaktoval Alfréd Bartoš se žádostí o úkryt pro radiostanici a její obsluhu. Díky souhlasu ředitele pardubického velkostatku, pod který bohdanečská sádka spadala, ukrýt vysílačku na sádkách za městem získal Alfréd Bartoš i radiotelegrafista Jiří Potůček dočasné útočiště v Bohdanči. Dne 21. června byl Adolf Hraba zatčen gestapem, ale vzápětí byl propuštěn. Podruhé byl zatčen 30. června, odeslán nejprve do Terezína a později do Osvětimi, kde dne 25. prosince 1942 zemřel.

Znění tajenky nám posílejte do data příští uzávěrky elektronicky na adresy uvedené v tiráži zpravodaje. Tajenka z minulého čísla: **RADIOSTANICE.** Výhercem se tentokrát stal pan Zdeněk Slováček. Cena je připravena k vyzvednutí po e-mailové / telefonické domluvě na Pernštýnském náměstí (oboje uvedeno v tiráži RZ na straně 20).

AUTOR: JIRKA KŘÍŽOVKA ZVOLÁNEK	ŇADRO	NÁROD	NÁZEV ZNAČKY SÍRY	ČESKÝ SPORTOVNÍ KOMENTÁTOR	Pardubice	TAKTNOST	PŘEDLOŽKA	INVETIČNÍ BANKO	Pardubice	PRAŽSKÝ FOTBALOVÝ KLUB	ČÁST KABÁTU	JSOU NA MÍSTĚ ČINU
LYSINA NA HLAVĚ					PRIMÁTI				VZOREX OXIDU STRONTNATÉHO			
HAZARD					TĚLESNÁ VADA / ZŘÍCENINA U KUTNÉ HORY				OZBROJENÝ PŘEVRAT / PUTYKA			
SPOTŘEBNÍ DRUŽSTVO			NORSKÁ METROPOLE / PŘÍSLUŠNÍK SS					TYP LEŠENÍ / OKRAJ ŘEKY				
Pardubice	NEROST SERPENTINIT	JEZERO USA A KANADY / UKRAJINSKÉ ŽEN. JMÉNO					SLOUČENINA BORU / ÁRIJSKÝ					
TAJENKA												
DELONOVO JMÉNO						OKOPANINA (SLOV.) / FOTBALOVÉ ZÁZEMÍ					DOMÁCKY EMÍLIE	JMÉNO MISTRA HUSA
ČESKÝ KNĚZ A BÁSNÍK (JAKUB)					INDICKÝ MYSTIK / INICIÁLY HER. STAŠOVÉ					CITOSLOVCE VÝSKOTU / INICIÁLY HER. LIPSKÉHO		
ŠPANĚLSKÁ EXKRÁLOVNA				VADA DŘEVA				VE SVÉM BYTĚ				
MPZ AUT KANADY				POSLEDNÍ VE STOVCE				SARMAT				

Divadlo zve na Grand festival komedie i dramaturgické úvody

27. ročník Grand festivalu komedie bude Východočeské divadlo hostit v termínu 21.–28. ledna 2027. Přestože je přehlídka toho nejlepšího, co v minulé sezóně nabídl komediální žánr, ještě poměrně daleko, divadlo již uveřejnilo program a brzy zahájí i předprodej vstupenek.

„V pondělí 9. listopadu nejprve spustíme prodej cenově zvýhodněných festivalových abonentek na všechna soutěžní představení s bonusovým místem na závěrečném galavečeru s vyhlášením festivalových cen. V pondělí 16. listopadu pak začneme prodávat jednotlivé vstupenky na konkrétní soutěžní i doprovodné komedie," říká vedoucí obchodního oddělení VČD Lucie Schánělová.

Kompletní program je uveřejněn na webu divadla www.vcd.cz i na samostatných stránkách festivalu www.grandfestivalkomedie.cz, případně je k vyzvednutí v kanceláři předprodeje vstupenek.

Dále divadlo nově láká na dramaturgické úvody před vybranými žákovskými představeními. „Během deseti minut studenty i jejich rodiče lehkou formou seznámíme se vším, co potřebují k představení znát. Nebude to žádná zdlouhavá ani nudná přednáška, jen pár zajímavých faktů a informací, které ulehčí pochopení a orientaci v inscenaci – například kdo je autorem hry, co je to režijní úprava či jakou proměnou prošel titul před samotným uvedením. Dramaturgické úvody začínají vždy dvacet minut před začátkem představení ve foyer v 1. patře Městského divadla," prozrazuje dramaturgyně Kristýna Plešková.

V listopadu se úvody uskuteční před Kyticí 4. 11. (sk. Z), před Mauglím 9. 11. (sk. L), před Frederickem 12. 11. (sk. S) a před Postřižinami 25. 11. (sk. J).

Studio LAIK uvede novou pohádku

Mladší členové Mladého divadelního studia LAIK, působícího při Východočeském divadle už od roku 2013, právě finišují s přípravou nové inscenace Pohádky kouzelné babičky 2., jejíž premiéru uvedou v neděli 29. listopadu od 15 hodin na Malé scéně ve dvoře. „Vracíme se do knihovny kouzelné babičky, kde se znovu potkáme s hašteřivými myškami knihomolkami a skřítky pomocníčky. Tentokrát k nim ale přibudou i nové postavy, které v předchozím díle nebyly. Příběh opět nabídne dobrodružství, zábavu i hravé písničky a chybět nebude ani drobná interakce s diváky," prozrazuje Zdeněk Rumpík.

Pohádky z pera Kristýny Pleškové zavedou děti zpět do kouzelné knihovny, kde myšky a skřítkové pomáhají babičce stráží a opečovávat pohádky z celého světa.

Radek Smetana, PR manažer VČD

Jak se žilo na Pardubicku v pravěku? Přijďte poznat minulost do muzea

Kdy začali lidé na Pardubicku pěstovat plodiny, vyrábět keramiku nebo tkát látky? Odkud se k nám dostával jantar, obsidián či další suroviny, které v místní krajině nenajdeme? A co všechno dnes dokážeme vyčíst z předmětů, které lidé používali před tisíci a tisíci lety? Na tyto otázky hledá odpovědi nová stálá expozice Pardubicko v pravěku, která se v říjnu otevřela ve Východočeském muzeu na zámku.

Expozice představuje pravěk regionu od doby lovců a sběračů až po stěhování národů. Namísto obvyklého řazení podle jednotlivých historických období se soustředí na témata, která provázela život lidí napříč tisíciletími – od obživy, lovu a výroby nástrojů přes hrnčířství, textil a zpracování kovů až po obchodní kontakty, šperky, duchovní svět a pohřební zvyklosti. Návštěvník tak může sledovat nejen proměny každodenního života, ale i to, co se v různých dobách měnilo a co naopak zůstávalo podobné.

Archeologické nálezy odhalují nejen každodenní život pravěkých obyvatel, ale i jejich vztah ke světu kolem sebe. Keramický kozlík z Třebosic, původně součást větší nádoby, připomíná, že zvířata měla vedle praktického významu také symbolickou a mytologickou roli. Pozornost přitahuje i vzácný zlatý náramek z Bohdanečska z konce střední doby bronzové.

Lapidárium pardubického zámku přiblíží příběhy vepsané do kamene

Kamenné náhrobky, renesanční terakotové články i pozůstatky románské architektury. Lapidárium Východočeského muzea v Pardubicích uchovává stopy různých období zdejší historie. V sobotu 7. listopadu se s ním mohou zájemci seznámit při komentované prohlídce s historikem Ladislavem Nekvapilem.

Prohlídka přiblíží nejen vznik a osudy muzejní sbírky, ale také příběhy vybraných exponátů. Pozornost se zaměří především na památky z 16. a 17. století, mezi nimiž vynikají terakotové stavební články spojené s působením Pernštejnů v Pardubicích a soubor náhrobníků měšťanů, drobných šlechticů i jejich rodinných příslušníků. Návštěvníci uvidí také fragmenty románské architektury ze sakrálních staveb souvisejících s někdejším opatovickým klášterem nebo pamětní a náhrobní desky připomínající osobnosti a události novodobých dějin Pardubic.

Komentovaná prohlídka začíná ve 13 hodin. Sraz účastníků je u pokladny zámku.

Voňavé adventní dílny na zámku

Vánoční atmosféru, tvoření a vůni koření nabídnou Voňavé adventní dílny Východočeského muzea v Pardubicích. Během čtyř adventních nedělí si děti vyzkoušejí různé výtvarné techniky a vyrobí si vlastní vánoční dekorace.

V nabídce bude voňavý dekorační polštářek naplněný směsí vánočního koření, originální ruční papír s příměsí skořice, badyánu nebo pomerančové kůry a také „perníková" ozdoba zdobená vyšíváním. Voňavý papír mohou děti později využít například k výrobě vánočního přání nebo záložky. Program se bude v jednotlivých termínech obměňovat. Dílny se uskuteční 29. listopadu a 6., 13. a 20. prosince vždy od 10 do 17 hodin v pedagogickém ateliéru.

Kateřina Procházková, mluvčí VČM

Ateliér jako prostor tvorby i privilegium

GAMPA otevírá novou výstavu RÉALITÉ/ATELIER, která zkoumá proměny ateliéru v současné umělecké praxi.

Co dnes znamená mít vlastní ateliér? Jak se proměňuje jeho role v umělecké praxi a kdo má k takovému prostoru přístup? Na tyto otázky hledá odpovědi výstava RÉALITÉ/ATELIER, kterou pro Galerii města Pardubic připravila kurátorka Petra Widžová.

Výstava se k tématu ateliéru obrací prostřednictvím zkušeností těch, kteří jej sami využívají nebo ho ve své tvorbě znovu teoreticky promýšlejí. Vystavující umělkyně a umělec se ve vybraných dílech zaměřují na funkce ateliéru, jeho fyzické a prostorové aspekty i osobní zkušenosti a potřeby. Prostřednictvím instalací, participativních akcí, videa, malby a designových objektů představují různé podoby ateliérové praxe a otevírají nové perspektivy, z nichž lze ateliér vnímat a promýšlet.

Vernisáž výstavy se uskuteční v sobotu 21. listopadu a nabídne program pro děti i dospělé. Od 15 hodin bude otevřen náš Ateliér snění, kde společně prozkoumáme, co všechno se může v uměleckém ateliéru odehrávat. Děti i dospělí se zde mohou na chvíli zastavit a dát prostor svým myšlenkám a fantazii při vlastní tvorbě.

Výstavu symbolicky zahájíme v 17 hodin komentovanou prohlídkou s kurátorkou a vystavujícími umělci. Na prohlídku naváže od 17.30 moderovaná diskuze o podobách současné ateliérové praxe. Kurátorka a teoretička Petra Widžová společně s vizuální umělkyní Lenkou Štěpánkovou přivítají čtyři odbornice z oblasti současného umění a architektury. V otevřené diskuzi se zaměří na proměny významu, podoby a funkce ateliéru v současné umělecké praxi i na podmínky a limity, které jeho fungování utvářejí.

Lucie Oplíštilová, GAMPA

Z továrny na mouku továrnou na umění

Pardubické Automatické mlýny se proměnily v místo, kam lidé přicházejí za uměním, architekturou i vzděláváním. Co všechno ale při takové proměně zůstává stranou našeho pohledu? Výstava Mezera proměny umělců Adama Trbuška a Artura Magrota v Gočárově galerii se vrací k minulosti i současnosti areálu a otevírá otázky, jak se mění příběh místa, které dobře známe, a kdo rozhoduje o tom, co z jeho historie zůstává viditelné. Oba umělci pod hlavičkou spolku Offcity se na Automatické mlýny dívají z různých úhlů – jeden se vrací k jejich původní podobě, druhý obrací pozornost k současnému fungování kulturní instituce a k tomu, co běžně zůstává v pozadí. Výstava připomíná také díla ze sbírek galerie, která dnes nejsou součástí stálých expozic, a otevírá téma práce, bez níž by žádné místo nemohlo fungovat. Dělníci, kteří kdysi zajišťovali chod továrny, vystřídali lidé různých profesí v kulturním provozu. Některé věci se změnily, jiné zůstávají podobné. Mezera proměny zve návštěvníky, aby se na známé místo podívali znovu a všimli si i toho, co na první pohled není vidět. Výstava potrvá do 14. března.

Tereza Všetečková, Gočárova galerie

Voda a město – jak oživit náměstí

Spolek Offcity se v letošním roce věnuje mimo jiné tématu vody a města. Hosty a hostkami přednáškového cyklu OFFCITY ARCHITEKTI proto v předchozích měsících byli odborníci a odbornice nahlížející toto téma z různých perspektiv a profesních zkušeností. V rámci předposledního přednáškového a debatního večera nabídneme pohled a zkušenost našich nejbližších sousedů. Architekt Peter Lényi z bratislavského architektonického Ateliéru 2021 v pondělí 30. listopadu od 19:00 v Divadle 29 představí pozoruhodnou rekonstrukci Námestie slobody v Bratislavě, na které se se svým ateliérem podílel. Skrze tento projekt se podařilo resuscitovat výrazné dílo – obří fontánu a oživit celé náměstí. Zveme vás, abyste se připojili ke společné debatě nad projektem, který by mohl být v mnohém inspirativní i pro Pardubice. Více informací najdete na www.offcity.cz.

Šárka Zahálková, Offcity

Památník Zámeček zve na přednášku o Irsku ve 20. století

Bouřlivou cestu Irska 20. století přiblíží 18. listopadu v Památníku Zámeček Mgr. Vojtěch Halama, který se věnuje moderním dějinám irského ostrova, především pak vývoji vzpomínkové praxe spojené s irskou revoluční dekádou. „Irsko vstoupilo do dvacátého století jako chudý periferní ostrov a integrální součást Spojeného království. Na jeho konci už šlo o samostatnou, globalizovanou zemi s významnými mezinárodními vazbami a členstvím v Evropské unii. Přednáška bude sledovat tuto irskou cestu z okraje Evropy do (bezmála) středu světa od Velikonoc 1916 do Velikonoc 1998, dvou symbolických milníků moderní irské historie," uvádí pan Halama v anotaci. Velkým tématem budou i komplikované vztahy Irska s Velkou Británií.

Přednáška, která proběhne ve spolupráci s Europe Direct Pardubice, začne v 18 hodin.

Kateřina Hloušková, Pam. Zámeček

Dny AI ovládnou SFÉRU

„Mami, tobě to říkat nechci. AI mi rozumí líp..." „Zítra píšu test. Co kdyby mě místo rodičů vyzkoušela AI?" „Holky, zeptáme se AI, co nám k tomu poradí..." Takhle vypadá stále častější scénář využívání AI dětmi a mladými lidmi. Jak ale AI používat ve vzdělávání efektivně, tak, aby nám skutečně pomáhala, nepřebírala kontrolu nad naší pozorností, učením nebo přemýšlením? Odpovědi dají letošní Dny AI, které od 12. do 14. listopadu ovládnou SFÉRU. Největší AI festival v Česku propojí rodiče, studenty a pedagogy a přinese užitečné a praktické dopolední AI workshopy pro studenty ze škol, konferenci AI for Edu pro ředitele, pedagogy a další zájemce, ale i víkendové praktické workshopy pro rodiče a studenty, doplněné tematickými tvořivými dílnami.

Rezervovat svoje místo si můžete na webu www.sferapardubice.eu, kde je i celý program.

Advent ve SFÉŘE

Adventní čas a tvoření se o posledním listopadovém víkendu zabydlí i ve SFÉŘE. Čas na zastavení, odreagování a tvoření je tu. Během víkendových workshopů si vyrobíte mechové obrazy, které můžete použít jako skvělý vánoční dárek pro své blízké. A 5. prosince bude zase SFÉRA plná andělů. Mikulášská nadílka jinak – vesele, a hlavně bez strašení a čertů.

Zuzana Paulusová, SFÉRA

Lyrický punk pro 21. století i písně z lesů a kostelů

Kočovný festival Trať se v sobotu 7. listopadu přesune se svým koncertním projektem Trať off the rails do Divadla 29. Představí trojici středoevropských experimentálních hudebníků – Ervina Omska, bogdana sèkalského a Lénok ze slovenského labelu mappa. První dva vystoupí v české premiéře.

Dvojnásobný držitel ceny Anděl Jiří Smrž, jeden z nejvýraznějších českých písničkářů, zahraje v Divadle 29 poprvé ve středu 11. listopadu. Jeho osobitou písňovou tvorbu doplní jako host Člověk krve se svými písněmi z lesů a opuštěných kostelů.

V úterý 17. listopadu uvede divadlo v tuzemské premiéře česko-polskou inscenaci (Re)searching Havel. Scénický podcast otevírá z pohledu mladé generace témata svobody, manipulace a odpovědnosti. Po představení následuje diskuse s bohemistou a překladatelem Andrzejem Jagodzińským a ředitelem Českého centra ve Varšavě Petrem Vlčkem.

Ve čtvrtek 26. listopadu vystoupí nové hudební seskupení Číro na důchod, které tvoří Vladimír Václavek, Jana Vébrová a Petr Tichý. Jejich tvorba spojuje hravost, improvizaci, poetické texty a energii, kterou sami označují jako lyrický punk pro 21. století.

Více na www.divadlo29.cz.

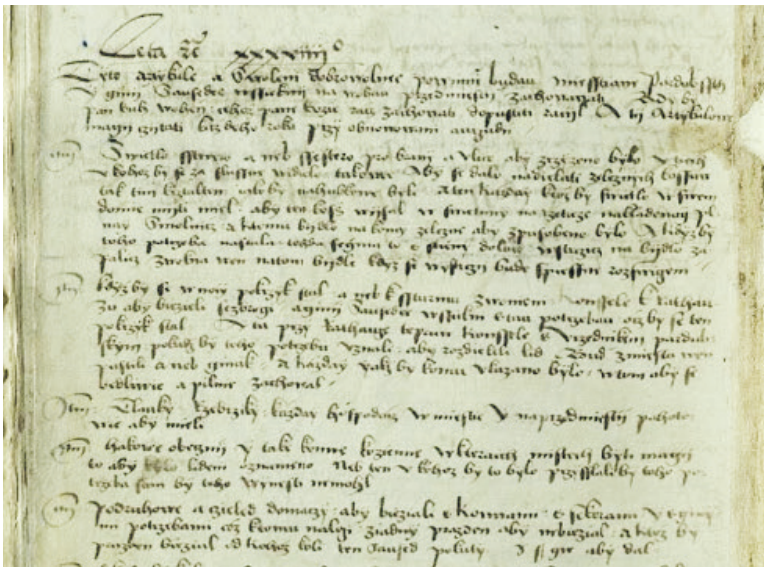
Jaroslav Tarnovski, Divadlo 29

Seniorcentrum

9. 11. 9.00 Workshop: „Umělá inteligence pro seniory"
11.00 Workshop: „Sociální sítě"
10. 11. 13.00 Procházka „Po stopách Karla Kottena" - s Janem Ivanegou, (sraz u kostela sv. Bartoloměje)
11. 11. 14.00 Hudební odpoledne Zuzky Grohové
18. 11. 13.30 Videoprojekce J. Nováka: „Mnichovský Oktoberfest 2010"
19. 11. 15.00 „Británie – tři roky objevů" - přednáška cestovatele Tomáše Černohouse
20. 11. 14.00 Posezení s harmonikou
22. 11. 14.00 Taneční odpolední čaje se skupinou KV Band (KD Hronovická, 100,-)
23. 11. 14.00 Zdravotní přednáška: „Cévní mozková příhoda, Diabetes mellitus", přednáší: Filip Cicák
25. 11. 14.00 „Studánky": „Moderní architektura ve východních Čechách", přednáší Pavel Panoch
26. 11. 10.00 „Klubíček" – káva a povídání u ručních prací
26. 11. 10.00 Promítání pro seniory: „Po večerce", Cinestar, 120.-

Toulky historií Pardubic

… ptáme se pardubického historika Františka Šebka

Ukázka textu požárního řádu města Pardubic z roku 1539 zapsaného v Městské knize Rudé (originál uložen ve Státním okresním archivu Pardubice).

V minulých Toulkách jsme se dali do vyprávění o velkých požárech, které během staletí postihly Pardubice, a o způsobech, jak naši předkové těmto katastrofám čelili. Probrali jsme dva veliké požáry, při nichž vyhořelo (téměř) celé město: roku 1507 a 1538. Tomu druhému požáru se budeme věnovat ještě i dnes. Vyprávění o těchto smutných kapitolách historie našeho města posléze v Toulkách dovedeme až do 70. let 19. století.

Podle zprávy napsané na malém lístku nalepeném na přídeští vazby jedné městské knihy (viděli jsme jej na fotografii jako ilustraci v minulých Toulkách) se dozvídáme, že 27. března 1538 vyhořelo celé město, jenom 7 domů prý nebylo zničeno. Požár postihl město v hradbách (dnešní historické centrum), což znamenalo poškození asi stovky měšťanských domů, veřejných budov a zařízení, jako byly radnice, pivovar, sladovna a mlýn ve městě, masné krámy; poškozeny byly kostely s farou a klášterem i zvonice. Oheň se zřejmě nerozšířil na předměstí a sotva zasáhl areál zámku, možná vyjma takzvaného Příhrádku.

Tato katastrofa připravila mnoho rodin o veškerý majetek a srazila je ke dnu. Znovu se zvednout bylo těžké a záleželo na pomoci příbuzných a přátel a na prosté lidské solidaritě. Zmínili jsme minule o hmotné pomoci na prvních pár týdnů, kterou poslali do Pardubic na vozech měšťané okolních měst. Ostatně i Pardubičtí takto solidárně pomáhali v neštěstí jiným, konkrétně například před několika lety i potom později Hradeckým, kde častěji také ve velkém hořelo. Ukázalo se nakonec, jako mnohokrát i jinde a jindy, že z popela se vynaloženým úsilím zrodí nová kvalita. To se stalo také v Pardubicích. Obnova města po požáru v roce 1538 se dokončila z větší části kolem roku 1545. Trvala nějakých 7 let a městské domy se až na výjimky zvedly o druhé patro, vzhledově i vybavením se modernizovaly a postaveny byly nově některé další objekty. Pardubice se tenkrát proměnily v raně renesanční perlu českých zemí. Lví zásluhu na tom měla především tehdejší pardubická vrchnost, pan Jan z Pernštejna. Měšťanům při obnově domů pomáhal materiálně (zdarma jim dodával vápno, ostění oken a portály dveří, dřevo na podlahy, hřebíky a další) i finančně; některé stavby podnikl sám svým nákladem. Vyžadoval ale nekompromisně jedno: měšťané museli své domy stavět podle toho, jak vyměřil (nařídil) pánův stavitel. Sledoval, aby z popela vyrostla reprezentativní rezidence Pernštejnů.

O podobě pernštejnských raně renesančních Pardubic je toho napsáno poměrně hodně, my jsme se ale minule rozhodli vyprávět o velkých požárech, které kdy město postihly, a tak se vraťme k tomu, co se tu dělo bezprostředně po ohni v březnu 1538. Městská rada i vrchnost se jistě snažily zjistit, co požár zapříčinilo, a dobrat se toho, jak do budoucna zabránit něčemu podobnému. Nevíme sice, s jakým výsledkem, ale už v roce 1539 vydal Jan z Pernštejna po projednání s městskou radou artikuly (nařízení), jak se mají obyvatelé města i předměstí „zachovávati, kdyby pán Bůh voheň, čehož pane Bože rač zachovati, dopustiti ráčil". Tento „požární řád" byl zapsán do Městské knihy Rudé (zmínili jsme se o ní už minule) spolu s „městským řádem" a jeho 78 články, vydaným již dříve panem Vilémem z Pernštejna (1512). Oba dokumenty a další tam zapsaná důležitá městská privilegia či nařízení každoročně předčítal městský písař při slavnostním jmenování sboru konšelů. Členové městské rady a přítomní obyvatelé města si tak mohli při této příležitosti jejich obsah vštěpovat do paměti.

Ustanovení Viléma z Pernštejna o „vohních" a „o dohlédání k vohniuom" z roku 1512 nový požární řád neanuloval, ale doplňoval a rozšiřoval. Jako nežádoucí se stále jevilo svícení loučemi a osvětlení ulic. Také v jiných městech se často nařizovalo svítit výhradně světlem v lucerně, jak to zdůrazňoval také pan Vilém. Jan z Pernštejna se nyní pokusil problém posunout dál a v nově budovaném městě nařídil vytvořit jakýsi prototyp veřejného osvětlení. Ve dvou branách a ve čtyřech vybraných nárožních domech měly být připraveny železné koše naplněné smolnicemi, které měly být vysunuty na okovaných tyčích z oken druhého patra a současně smolnice zapáleny. Zda to mělo fungovat jenom při vzniku krizových situací, nebo svítit i při významných událostech, netušíme.

Jako další problém se jevila organizace zásahu obyvatel v případě vzniku velkého požáru nebo nečekaného útoku nepřátel. Zabránit se mělo bezhlavým zmatkům. Majitel domu, kde začalo hořet a nešlo to hned uhasit, měl povinnost spustit „pokřik" a na pomoc museli ihned přispěchat obyvatelé sedmi sousedních domů zprava i zleva. Byl-li vyhlášen „pokřik" nebo se rozezněl zvon na radnici, všichni obyvatelé měli povinnost se bezodkladně shromáždit na náměstí u radnice a na pokyn vrchnostenského úředníka či pánů radních spěchat na určené místo pomáhat se zdoláním požáru nebo k zásahu proti útočníkům. Také na věžičce radnice měl směr potřebného zásahu ukazovat vyvěšený rudý prapor. Povinnost účastnit se hromadného zásahu měli nejen měšťané, ale pod pokutou i podruzi a domácí čeleď. Nesměli přiběhnout s prázdnýma rukama, ale aspoň se sekerou nebo palicí a podobně.

Požární řád z roku 1539 řešil i zlepšení prostředků na zdolání požáru (jednalo se hlavně o to, jak zabránit šíření ohně po střechách). Na rozdíl od pokynů z doby pana Viléma měli mít nyní k dispozici žebříky v každém domě ve městě i na předměstích. Zvýšil se počet míst s připravenými háky různých velikostí na okovaných dřevcích. Osoby, které s nimi měly v případě potřeby manipulovat, byly konkrétně vyjmenovány v dodatku k tomuto řádu. Podobně se to týkalo umístění příručních kožených vaků („konví") na vodu ve městě i na předměstích (celkem jich mělo být 36 a 9 osob určených k jejich užití).

Veliký význam ovšem mělo posléze postavení Zelené věže v místech staré brány (asi do roku 1545). Stavět městské věže byla tehdy móda a věc prestiže. Z ochozu té naší „Zelené brány" (asi 60 metrů vysoko) měli sloužící tam strážci v nočním čase (byla to kritická doba pro vznik neštěstí) výborný přehled o dění ve městě, a kdyby zahlédli někde oheň nebo jiné nebezpečí, mohli rychle vyvolat „pokřik".

Zdá se, že zmíněná opatření (osobně myslím, že zejména existence Zelené brány/věže) a trpká zkušenost z požárů v letech 1507 a hlavně 1538, jež se vryla do paměti mnoha generací, vedla ke zvýšené opatrnosti obyvatel. Budiž konstatováno, že po dobu příštích sta let byly Pardubice kupodivu (?) od nějakého hromadného požáru ušetřeny. O tom ale až příště.

František Šebek

Radniční zpravodaj - periodický tisk územního samosprávného celku Statutárního města Pardubice se sídlem úřadu Magistrát města, Pernštýnské nám. 1, 530 21 Pardubice, IČO 274046, a VLTAVA LABE MEDIA a.s., region východní Čechy, Kladská 17, 500 03 Hradec Králové, IČ 01440578. Evidenční číslo MK ČR E 11512.

Redakce: Alexandra Tušlová, Ivana Dolanová, Matyáš Strnad. Fotografie: Tomáš Kubelka, Michal Komárek, Michal Král, Petr Šedivý, archivy autorů článků. Adresa: Radniční zpravodaj, Magistrát města Pardubic, Pernštýnské náměstí 1, 530 21 Pardubice. Elektronická adresa: alexandra.tuslova@mmp.cz, tel. 466 859 407. Internet: www.pardubice.eu.

V Pardubicích 2. listopadu 2026. Výtisk doručila Česká distribuční a.s. Redakce si vyhrazuje právo redigovat jednotlivé příspěvky, resp. vybírat z obdržených materiálů. Otiskovány nebudou anonymní příspěvky, ani texty obsahující urážlivé, vulgární, rasistické nebo jinak hanlivé výrazy. Texty v Diskuzním fóru obsahují osobní názory a postoje jejich autorů. Uzávěrka RZ 12 / 2026: 19. listopadu 2026.